

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Telephone: 2876 CORTLANDT.

NO. 291. — ŠTEV. 291.

NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 12, 1918. — ČETRTEK, 12. DECEMBRA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Jugoslovanski odpor

JUGOSLOVANI SE UPIRAJO ITALJANSKEMU GOSPODSTVU. VSI ŽELE, DA NAJ ZDRUŽENE DRŽAVE, ANGLIJA IN FRANCIJA POSREDEJUJEJO.

Pariz, Francija, 11. decembra. — Glede italjanske okupacije, ki je šla preko meje, je rekel nek francoski diplomat:

— Utrujeni smo že, ker smo sami, ki spominjamo Italijo, da je neumnost staviti pred zavezniške gotova dejstva in da se mora spor med njimi in Jugoslavlani poravnati na mirovni konferenci.

Gotovi element v Italiji je bil že dolgo ljubosumen na Francijo, in ako zavezniški skupno ne protestirajo proti Italiji, se bomo na hajali v zelo neprijetnem položaju.

Mnogi tukajšnji ljudi menijo, da morajo Združene države Anglija in Francija skupno opozoriti Italijo in Jugoslavlane. Jugoslavlani ne prestopajo protestirajo in zadnji protest je Jugoslovanski Narodni Svet naslovil na admiralu Geucherja, ki poveljuje zavezniški mornarici.

Protest se glasi:

— Narodni Svet je mnenja, da italjanska armada in mornarica nima pravice sama zasedati naših pristanišč, trdnjav in bojnih ladij, zaplenjujoč brez seznama orožje in obleko po arzenalih.

Čini, ki bi bili tako nasprotni duhu pogodbe, se še niso dogodili.

Italjansko vojaštvo je zlasti zasedlo Šibenik in vojaške naprave. Razbojevala je bila italjanska zaseda. En italjanski bataljon je sedaj v Šibeniku in njegovi okolici, kjer viši vojaško in policijsko oblast, zaplenjujoč brez seznama orožje in obleko po arzenalih.

V Pulju se Italijani stopnjevale pošiljajo naših bojnih ladij, odpuščajo naše mornarje in mornariške častnike, katere nadomeščajo s svojimi lastnimi ljudmi.

Napetost med Italijani in Jugoslavlani se nadaljuje in dogodek sledi dogodku. Bilo bi dobro, da se pregleda situacija, ki je najbolj zamotana, kar jih čaka mirovne konferenci.

Istega dne, ko je Avstrija izročila bojno mornarico Jugoslavlani, je nek italjanski podmorski čoln potopil "Viribus Unitis", ki je bila najboljša ladja avstrijske mornarice. Slovani smatrajo ta čin za javno sovražnost. Italijani so odgovorili, da je bila izročitev le avstrijska zvijača, kar je pozneje Avstrija sama dejansko priznala, ko je vsled pogojev premirja obljubila, da izroči Italiji gotovo število ladij.

Slovani pa so odgovorili, da so zavezniški priznali jugoslovansko državo v času, ko jim je bilo izročeno brodoge in da to, kar bi Avstrija pozneje rekla ali storila, nima nikake važnosti.

Drugi dogodek se je pripetil na Reki. Zatrjuje se, da so Italijani obljubili, da se ne bodo izkrcali pred prihodom drugih zavezniških oddelkov, toda so to storili. Italijani so izjavili, da je to brez pomembnosti, ker so drugi zavezniški takoj nato tudi prišli. Jugoslavlani se tudi pritožujejo, da so Italijani s svojo okupacijo šli čez mejo, katero so določile točke premirja.

Navzlic protestu Slovanov in navzlic temu, da so bili že srbski oddelki v mestu, so Italijani sredi novembra pričeli zavzemati Ljubljano. Nato so Srbi poslali Italiji noto, ki je bila enaka ultimatumu, grozeč, da se bodo upirali okupaciji, če treba, tudi z orožjem. Nato so Italijani umaknili svoje čete, oprosteč se, češ, da nikdar niso nameravali polastiti se Ljubljane, temveč samo predmestja, po imenu Vrhnika.

Ta pripetljaj je imel svoj odmev na mednarodnem svetu v Versailles, kjer je prišlo do prepiranja med Clemenceaum in Orlandom ter srbskim poslanikom Vesniom in baronom Sonnino.

Konečno je zagrebški Narodni Svet 1. decembra poslal srbskemu prestolonasledniku Aleksandru spomenico, v kateri je odločno protestiral proti italjanskemu zavzetju jugoslovanskega ozemlja, ker je šlo čez mejo določil premirja ter je tudi formalno izjavil, da ne prizna londonske pogodbe.

Prine Aleksander je v svojem odgovoru obljubil, da jih bo v tem oziru podpiral ter je izrazil upanje, da bodo zavezniški dali Jugoslavlani zadoščenje.

Londonska pogodba leta 1915, katere Jugoslavlani ne marajo priznati, je bila tajna pogodba med Anglijo, Francijo, Rusijo in Italijo, po kateri se je Italiji obljubil Trident, Trst in Dalmacija od Zadra do Trogira z vsemi otoki, pustec pristanišča Reko, Split, Dubrovnik in Kotar Slovanom.

Ta pogodba ni bila nikdar preklicana in še vedno veže vse one, ki so jo podpisali, razum Rusije, toda ne veže Srbije, kateri vsebina ni bila nikdar objektivno predložena. Pogodba je v več točkah v nesoglasju s principom samoodločevanja narodov. Trst je italjansko mesto, toda okolica je slovenska. Avstrijski polotok — Istra — ima večidel slovensko prebivalstvo, med tem ko ima Dalmacija v celotnem prebivalstvu 634,000 duš 610,000 Slovanov in je 18,000 Italijanov. Edino dalmatinsko mesto, ki je v resnici italjansko, je Zadar (kjer so italjanski voditelji Smerekinich, Gerekinich in drugi pristni italjanski — i. e. Op. uredni).

Kamor prihajajo v Dalmaciji in Istri italjanski vojaki, najdejo povsod sebi sovražno prebivalstvo in sicer v toliki meri, da je prišlo že do mnogih ljutih spopadov.

Brest-litovski mir.

Dunaj, Avstrija, 12. decembra. Grof Černin je o brest-litovskem miru rekel naslednje:

"Podpisal sem brest-litovski mir, toda od njega nisim ničesar imeli. To je vredno, da se spomni General Ludendorff je prišel dr. Kuehlmann, da je sklenil ta mir. Dr. Kuehlmann in jaz sva mislila, da bova sklenila z Rusijo mir na podlagi principov predsednika Wilsona, toda Ludendorff je vsa kikirat brzojavil "ne" k našim predlogom."

Rojaki, pristopajte k Rdečemu križu. Prihodnji ponedeljek se začne kampanja za nove člane.

Če je v Ameriki sto milijonov ljudi, naj šteje Rdeči križ sto milijonov članov!

Organizacija, ki je največ doslej, potrebuje največjo pomoč.

Pomagajte Rdečemu križu!

Finaki prestol.

London, Anglija, 12. decembra. Finska se je odločila, da bo ponudila prestol belgijskemu princu Karolu, drugemu sinu kralja Alberta; prine je star še le 15 let.

Nov belgijski kardinal.

Rim, Italija, 12. decembra. V vatikanskih krogih se zatrjuje, da bo na prihodnjem konzistoriju papež Benedikt najbrže imenoval novega belgijskega kardinala kot priznanje belgijskega deleža v svetovni vojni.

Novi kardinal bo najbrže P. Jansen iz reda sv. Benedikta.

Žaklji pisem, katere dobivajo vojaki za Božič. Spodnja slika nam kaže odber cenzorjev, ki nadzorujejo pisma.

Zedinjenje Rumunske

V Klausenburgu je bila razglašena združenje Transilvanije z Rumunsko. — Rumunske čete bodo zasele ozemlje.

Bern, Švica, 10. decembra. — 1. decembra so se vsrile v Kolosu (Klausenburg) velike svečanosti, ko je narodna skupščina slovensko razglasila združenje Transilvanije z Rumunsko. Kakor pišejo madžarski listi, se je zbralo 100 tisoč ljudi, ki so napolnili vojaško vojno vežbališče in navdušeno pozdravljali govore narodnih voditeljev. Narodna garda je skupno z oboroženimi kmeti vzdrževala red; pijanecv ni bilo.

Narodna skupščina 200 mož se je zbrala v Kazinu; med gosti je bil en rumunski general in en francoski avijatik. Predsedoval je Pop. Sprejeta je bila resolucija, ki razglasa združenje vsega rumunskega naroda po vseh deželah, kjer stanujejo Rumunci, zagovarjajoč neovrgljivo pravico do celega Banata med Marošem. Tiso in Donovo. Narodnostim, ki so v manjšini, se obljublja vse svobode.

Druge točke v razglasu so: splošna volilna pravica, verska enakopravnost, radikalna izprememba delavske postavoja, vstvarjenje narodnega sveta s pooblaščenjem, da zastopa narod na zunan, in znotraj tekom pogajanj.

Socijalisti so izjavili, da bodo glasovali za združenje samo pod pogojem, da se rumunsko kraljestvo demokratizira. Ko pa je Ernest Gogu, ki je ravno prišel iz Bukarešte, povedal, da je splošna volilna pravica in uravna zemljiškega vprašanja na Rumunskem zajamčena, tedaj so socijalisti umaknili svojo opozicijo ter so med glasnim odobravanjem glasovali za zedinjenje. Socijalistični voditelj Sarmanka je izjavil, da ne bodo zapustili svojih madžarskih bratov v njihovem razrednem boju, toda narodnost mora biti z njihovim narodom. Izvoljen je bil Narodni svet, v katerem se nahajata Oktavijan Goga in Lucaei, ki se nahajata zdaj v Parizu.

Dnevi v Kolinu

Mesto Kolin je preživelo pred prihodom zavezniških čet strašne čase. — Moritve in plenjenja.

Kolin, Nemčija, 11. decembra. S prihodom angleških čet je bil v tem mestu zopet ustanovljen red. Nemci so se pričeli v sredo zvečer, po odhodu nemških čet ter se trajali do naslednjega večera v različnih mestnih delih, pri čemur so napravili izredniško veliko škodo na imetju ter oplenili številne prodajalne.

Proslava v Gorici.

Rim, Italija, 12. decembra. — Gorica je na trideseti dan prihoda italjanskih čet v mesto na najslavesnejši način proslavila veliki zmago italjanskih vojakov.

Nobene hiše ni bilo, ki ne bi bila razbojevala italjanske zastave. Vse trgovine so bile zaprte in so imele na vratih napise "zaradi narodnega praznika zaprto". Vse prebivalstvo je bilo veselo.

Velikanska množica ljudi, pred katerim je šla godba, je vihrajoč z italjanskimi zastavami k rakala po ulicah, pela italjanske pesmi in nazdravljala Italiji, kralju in armadi.

Z balkona mestne hiše je mestni župan v patriotičnem govoru proslavljal kralja in osvobodilno vojsko.

Ves dan je vladalo največje navdušenje.

Podaljšanje premirja.

Amsterdam, Nizozemsko, 11. decembra. — Pogajanja za podaljšanje premirja se bodo priela četrtek 12. decembra v Treves. Plovba po Renu je zdaj pod nadzorstvom medzavezniške komisije.

"Bela kuga" razsaja predvsem med delavskim narodom. Ali je more pododgovati otrok po svoji materi? — Odgovor nato najdemo v SLOVENSKO — AMERIŠKEM KOLEDARJU za leto 1919.

Nova zarota na Nemškem

BAVARSKI PRINC RUPERT SI NA VSE NAČINE PRIZADEVA, SPRAVITI VITELSKAŠKO FAMILIJO ZOPET NA PRESTOL. — ARETACIJA LIEBKNECHTOVIH PRISTAŠEV.

Pariz, Francija, 11. decembra. — Havasova brzojavna agentura je dobila od svojega poročevalca v Ženevi poročilo, da se nahaja v Sere, kanton Grosens, bavorski prestolonaslednik Rupprecht ter veliko drugih uglednih oseb bivše bavarske kraljevine.

Švicarsko časopisje pravi, da si prizadeva Rupprecht znova spraviti na površje vitelskaško kraljevo familio ter obnoviti staro bavarsko kraljestvo.

Berlinski "Tageblatt" poroča: — Švicarska policija je aretirala kurirja študgarskega socijalističnega odbora, ko je potoval v Curih. Seboj je imel veliko množino pamfletov s podpisom Karla Liebknechta, vodje nemških radikalnih socijalistov.

Amsterdam, Nizozemsko, 11. decembra. (Poročilo Universal Service). — Herr Weis, poveljnik berlinske garnizije, je izjavil, da šteje ta organizacija 10.000 mož, ter je njena glavna naloga vzdrževati mir in red v nemškem glavnem mestu.

Kodanj, Dansko, 11. decembra. — Z ozirom na berlinsko poročilo, ne bodo zavezniški toliko časa poslali nobene hrane v Nemčijo, dokler ne bodo razpuščeni sveti delavci in vojaki.

Zavezniški si pridržujejo pravico vkorakati v Nemčijo.

Zastopniki čet, ki imajo nalogo stražiti Berlin, so prisegli v neki dvorani v Steglitz neomejno pokorščino nemški narodni republikli. Neodvisni socijalisti, ki so dospeli sem, so poskušali vojake razorožiti, kar se jim pa ni posrečilo.

Berlin, Nemčija, 11. decembra. (Poročilo Ass. Press.). — Prejšnjo noč — Draždani, danes — Chemnitz! Ljudstvo je jasno izpregovorilo! — tako piše socijalistično glasilo "Vorwaerts" glede zadnjih volitev v Chemnitz. Volitve so se vršile za svet delavcev in vojakov. Večinski socijalisti so dobili skoraj osemdeset tisoč glasov, dočim so jih dobili neodvisni socijalisti komaj sedem tisoč. V Draždanih je dobila stara stranka 117.000 glasov, neodvisni socijalisti pa samo osem.

Nemški kabinet je poslal brezlično brzojavko ruski vladi s prošnjo, naj pošlje delegacijo na berlinsko konferenco, ki se bo začela 16. decembra. Na konferenci bodo razpravljali o "sedanji situaciji v Nemčiji."

Pariz, Francija, 11. decembra. — (Poročilo Universal Service). — Francija namerava zahtevati na mirovni konferenci zase Alzacijo in Lorensko. Nemčija ji bo morala ti dve deželi odstopiti in sicer brez plebisita. Meje morajo biti take kot so bile leta 1814 pred dunajskim kongresom.

Francija hoče s svojim vojaštvom zasedeti levi breg Rena. Francoski vojaki naj bi bili toliko časa v Nemčiji, dokler ne plača Nemčija vse vojne odškodnine, kar bi vzelo najbrže precej časa.

Francija bo zahtevala trajne vojaške garancije napram Nemčiji.

Vršila se je tudi dolga razprava o nevtralnem "buffer" državi. Ta načrt pa bo najbrže opuščen, ker se namerava Bedgija združiti z valonskimi okraji in najbrže tudi z Luxemburgom. Na ta način bi nastala ob Nemčiji meja, preko katere bi Nemci ne mogli tako lahko.

Francoski bodo na mirovni konferenci tudi zahtevali da ne sme nikdar več nemški vojakov v uniformi prekorakati nemške meje.

Dokler ne poda Nemčija dokazov, da se je v srečju popolnoma izpremenila, so potrebne napram nji vse mogoče vojaške garancije.

Pariz, Francija, 11. decembra. — Kmalu zatem, ko bo prišel predsednik Wilson v Francijo, bo govoril ameriškim vojakom. Ta njegov govor bo skorajgotovo najbolj pomemben izmed vseh, kar jih bo imel v Evropi. V njem bo predsednik pojasnil stališče Amerike in razjasnil vprašanja, ki so življenske važnosti za vsak narod.

Predsednik bo govoril na ameriški fronti. Kdaj in na katerem mestu pa dosedaj še ni znano.

Obiskal bo vse opustošene kraje Francije. Po mnenju nekaterih bo obiskal tudi Metz in Strassbourg.

Neprestano prihajajo vabila, naj pride predsednik v to ali ono francosko mesto.

in bodočnost pred par dnevi ustanovljene republike Porenke in Vestfalije se še negotova.

Svet delavcev in vojakov v Kolinu deluje sedaj skupno z običnimi oblastmi, potem ko je bile preje opaziti nesoglasje. Prvi izbruh revolucionarnega razpoloženja v Kolinu je bilo zaznamovati dne 7. novembra, ko je dospel iz Kiela 60 mornarjev, ki so delali oblastim precej sitnosti. Njih prihod pa je bil že preje naznanjen in dasiravno se je nahajalo v mestu še vedno nekoliko 40.000 nemških čet, niso naleteli uporniki na nikake težkoče. Ta mali oddelek mornarjev pa je kmalu do bil dosti novih pristašev ter se je javil podal še isti večer na čelu velike množice k jetnišnici, iz katere je oprostil nekako štiri do pet tisoč zločincev. Lojalne čete se je razorožilo ter v zelo častnikom njih znake. Oproščeni zločinci so porabili novodobljeno prostost za vsakovrstne zločine in veliko število prepivalcev je našlo pri tem svojo smrt. Število teh bo težko ugotoviti, ker so trupla enostavno vrgli v Ren.

Ker guverner mesta ni posegel vmes, se je lotil zadeve župan sam, ki je poklical k sebi svet vojakov in delavcev ter skušal pregovoriti ljudi.

Okupacijo se povsod težko občuti, dasiravno se obrnša občinstvo proti Angležem zelo dostojno. Župan je bil prav posebno ogorčen valed nova odredbe, da morala. Stranke se lasajo med seboj je prebivalci ostajati v svojih hišah od 8. ure zvečer pa do 6. ure zjutraj in da morajo pozdravljati angleške častnike. Izjavil je, da ne bo mogel še nadalje voditi mesta naprej, če bodo trgovine odprte le tekom predpisane časa, vendar pa je obenem izdal proklamacijo na prebivalstvo, v kateri pozivlje slednjega, naj vzdrži red, naj bo spoštljiv proti Angležem naj pa pri tem ne pozabi, da je nemško. Ko se je obrnilo pozornost župana na postopanje, kateremu je bilo izpostavljeno prebivalstvo krajev, zasedenih od Nemcev, je izjavil, da je mesto Kolin vedno nasprotovalo tem metodam. Glede vprašanja prehrane je izjavil:

— V kolikor morem razvideti iz časopisja ne veruje Anglija, da je Nemčija napol sestradana. Inorožilo ter zelo častnikom njih znake. Oproščeni zločinci so porabili novodobljeno prostost za vsakovrstne zločine in veliko število prepivalcev je našlo pri tem svojo smrt. Število teh bo težko ugotoviti, ker so trupla enostavno vrgli v Ren.

Ker guverner mesta ni posegel vmes, se je lotil zadeve župan sam, ki je poklical k sebi svet vojakov in delavcev ter skušal pregovoriti ljudi.

Okupacijo se povsod težko občuti, dasiravno se obrnša občinstvo proti Angležem zelo dostojno. Župan je bil prav posebno ogorčen valed nova odredbe, da morala. Stranke se lasajo med seboj je prebivalci ostajati v svojih hišah.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenrednih in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in za celo leto za mesto New York \$3.00
Canada \$3.50 za pol leta za mesto New York 3.00
Za pol leta 2.00 Za četrt leta za mesto New York 1.50
Za četrt leta 1.00 Za inozemstvo za celo leto 6.00

GLAS NARODA

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.50

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in omenosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Varčevanje po vojni

Pred enim letom so nas naprosili, naj varčujemo s hrano, da pripomoremo k izvojevanju vojne.

Pričeli smo varčevati s hrano ter zmagali v vojni.

Sedaj pa nas prosijo, naj varčujemo s hrano, da rešimo svet. To je veliko večja prošnja in večja žrtev, a ameriški narod bo podpiral v tem svojo vlado na prav tako junaški in nesebičen način kot je storil to dosedaj.

Nenadno prenehanje vojne je imelo za posledico, da je postal živilski položaj po celem svetu izvanredno resen. Mesto da bi nam bilo treba prehranjevati le zaveznike kot je nameravala to živilska administracija ter smo se zaobljubili, da bomo storili, je prišlo sedaj še nadaljnjih 200 milijonov Evropejcev, ki se ozirajo k nam za pomoč.

To je velika nalog, katero moramo prevzeti in vsled tega mora vsakdo izmed nas bolj kot kdaj prej varčevati z živili.

Večina naših družin se je privadila nadomestilom za meso ter je najti le malo domov, kjer kupujejo meso več kot enkrat na teden. Na mesto surovega masla in masti sta stopili margarin in rastlinsko olje.

Presenetljivo je, kako številni izmed nas so se navadili pogrešati čiste pšenične produkte in s kako malo količini sladkorja lahko zadostimo svojemu okusu. Bogate slaščice nam ne ugaajo več tako kot prej ter nam popolnoma zadostujejo konserve in takozvane vojne pogače.

Vse te izpremembe so morale izvršiti naše hišne gospodinjice, ki so preiskusile vse nove metode za izdelovanje vojnih receptov.

Varčevanje je glavna vsebina sedanjega gospodinjstva, neglede na dohodek. To se vrši ne le pri kuhi in pri serviranju, temveč tudi v vsaki drugi posameznosti hišnega dela.

Nič več se ne smatra za potrebno rezati kruh za na mizo. To je povsem domoljubno ter ne ostaja več na mizah velika množina koscev kruha, ki se posuše in ki gredo nato v odpadke. Spravi se vsako najmanjšo drobtinico.

Nadalje so se hišne gospodinjice navadile kupovati v večjih množinah ter stvari zavite v navaden papir, ne pa v kositrne škafličice. Vsaka domoljubna gospodinja jemlje to v poštev, kadar nakupuje za svoje gospodinjstvo.

Sest biljonov bušljev

Poročilo poljedeljskega tajnika bo morda izgledalo preveč suho za površne opazovalce. Oni pa, ki znajo prodreti v vsebino poročila, lahko najdejo v njem mnogo zanimivega in važnega ter celo mnogo romantičnega.

Nadalje je tudi resnica, da je farmerstvo vselej pospešeno od vojne, razen seveda v slučaju, da je zemlja pregažena od sovražnika. Mogoče je to edina industrija, ki ima svoje stalne dobičke iz tega izvira.

Naša povprečna produkcija žita se je povečala za 15 odstotkov za časa trajanja vojne ter znaša sedaj več kot štiri milijonov bušljev na leto. Cene tega žita pa so veliko višje kot so bile ter znašajo v gotovih slučajih dvojno prejšnjo ceno.

Prosperiteta farmerja je bila sorazmerno velika in dočim je prokovanje precej riskantno, je skoro nemogoče, da bi šle te cene nazaj na temelj kot je bistjal pred petimi ali šestimi leti.

Mesta s svojimi zahtevami rastejo preveč hitro in brez vsakega dvoma bo poteklo še dosti časa predno bo Rusija, nekdanja žitnica starega sveta, zopet v stanu storiti svoj delež.

Povest o narastku farm od Atlantika do Pacifika pa je samoposobi mogočna pesnitev. Farma predstavlja najbolj stalno izmed vseh človeških delovanj. Radnik se mogoče kmalu izčrpa, tvornica lahko propade, a dobra farmska zemlja obstaja vedno, pripravljena odzvati se pridonosti in razumnosti.

Veliko ljudi se vprašuje, kaj bodo storili naši mladi vojaki, ko se enkrat vrnejo iz Evrope.

Vrjetno je, da se bo večina njih vrnila na farme, odkoder so prišli. Telefoni, ceni avtomobilov in druge moderne iznajdbe so vzele življenju na deželi vso prejšnjo samotnost ter pomanjkanje raznolikosti, ki je prej gnalo podjetne mlade ljudi z dežele v mesta.

Radikalno zdravljenje boljševišta

Pobijanje ljudi je postalo v teku zadnjih štirih letih nekaj tako vsakdanjega, da je številnim ljudem očitno težko privaditi se na nenadno prenehanje tega strašnega morenjenja.

K tem ljudem spada očitno tudi prejšnji predsednik Taft. Svetovni vojni med narodi naj bi po njegovem mnenju sledila svetovna vojna razredov, ki naj bi bila obrnjena proti proletariatu ter naj bi uničila — boljševišto.

Vsak izrodek, samoposobi zlo.

Boljševišto je izrodek ideje prostosti ter je vsled tega, kot

Prav kot se kali različnih kug oprizemajo oslabljenega Slove-

Umega organizma ter najdejo ugodna tla za svoje uničevalno delo.

Drustva so se prime tudi kal boljševišta: oslabljenega ljudskega telesa

strastni duha naroda.

Beda, lakota, pomanjkanje, brezposelnost — vse to predstavlja rodovitna tla, na katerih uspeva kal boljševišta ter povzroča nato socialni nemir ter vsakovrstne izgrede.

Taft hoče uporabiti radikalno zdravljenje ter izstrebti boljševišto s koreninami vred. On pravi:

— Za boljševišto je najti zdravilo. Boljševiki hočejo uničiti v svetu napredni element in vsaka tega jih mora napredni element prehiteti ter jih uničiti. Njih doktrine je treba iz Rusije izstrebti.

Naloga zdravnika je preiskati in ugotoviti bistvo bolezni ter odstraniti vzrok bolezni, da s tem pomaga naravi pri izvršenju zdravilnega procesa.

Taft bi gotovo ne priporočil, naj se vse za kako kugo obolele pobje ter s tem prepreči razširjenje dotične bolezni. Kaj takega bi ne imelo zaželjenega učinka.

Uničenje tisočev in tisočev boljševikov bi ne spravilo boljševišta iz sveta. Iskati je treba sredstva in pota ter jih najti da se s tem odstrani pogoje za socialni nemir v Rusiji in drugod in da se ustvari s tem posla in kruha za nezaposlene.

Vojaki in topovi, pobijanje in uničevanje, zatiranje in sila bodo le pospešili boljševišto.

Dopisi**Butte, Mont.**

Bolezen, žalost, veselje ne da moji hudomušni pameti mira in moram, da se malo raztresem od te večere molitve, katero molijo večnoma stari dobri avstrijski. Glasi naj bi tudi priredili enake shode in resolucije oziroma proteste poslali na pristojno mesto.

Res čudna narodna zavest pljuje se po naših narodnih junakih!

Uhugi Prešeren! Ali, Gospod, oprosti jim, saj ne vedo, kaj delajo! Imamo peščico dobrih in junaških Slovencev, ali na žalost imajo toliko vpliva, kakor glas vpijočega v puščavi.

In od teh junakov pobrala nam je smrtna kosa dne 16. novembra t. l. junaškega Slovence in Slovana Antona Ilca v starosti 75 let. Doma je bil iz Gorenje vasi pri Ribnici. Pokojni je bil skromno, sicer pa praktično naobrazen, zaveden in vzgleden Slovan in v resnici Spartaneec, kateri je nevtrastno zagovarjal Slovanstvo in delavsko gibanje. Usoda mu je še data prilžnost slišati zaželjeno novico o padcu enega dela avtokracije. Ni mogel v govoru izraziti svojega veselja, pač pa je bila solza v njegovem očesu in stisk njegove mizle desnice meni dovolj dokaza njegove zadnje simpatije.

Slava pokojnemu Slovanu in pijonirju slovske kolonije v Butte! Naj se mu narava smehlja v svobodni zemlji zvezdaste zastave, Jugoslavija pa naj evete na njegovem demokratičnem misljenju! Konečno nisem Vam nič omenil o delavskih razmerah. Kakor žurnalistu Vam je, g. urednik, vsakakor poznano, da proletarec postaja vsak dan važnejša točka. Ne bom Vas dalje nadlegoval s svojo hudomušnostjo, ampak izročite moj poklon vsem demokratičnim proletarcom Slovanom. Na zdar! Slovan.

Pittsburgh, Pa.

V nedeljo 1. decembra se je vršil velik slovenski shod, katerega je določila konferenca, ki se je vršila 24. novembra v Kranjskem Slovenskem Domu na 57. in Butler cesti v Pittsburghu. Na tej konferenci je bilo navzočih nad 300 Slovencev, veliko jih je bilo tudi iz pittsburske okolice. Razpravljalo se je o današnjem stanju slovenskega naroda in na tem mestu so si izbrali dan, katerega, mislim, bomo imeli Slovenci, oziroma vsi bratje Slovani v zgovornem spominu, namreč so določili dan, da se vrši 1. decembra veliki slovenski shod, kateri ima namen protestirati proti italijanski okupaciji našega ozemlja.

Shod se je vršil precej povoljno, a karovavo je to mislil preprečiti govor kak avstrijski, oziroma italijanski patrijot, ker je dal v Glas Naroda, da se shod ne more vršiti 1. decembra, da se mora preložiti iz več razlogov na dne 8. decembra. Tak človek gotovo za služi največje zanimanje, ker ob tako krivičnem času hoče preprečiti združitev Slovanov v Ameriki. Nastopilo je več govornikov, ki so povedali zgodovino naše Jugoslavije.

Največjo zahvalo pa zasluži bližnja naselbina Herminie, ki je gotovo 25 milj od Pittsburgha, pa se jih je vdeležilo tega shoda do 120 oseb s slovensko godbo na čelu, katere je svirala ameriško-himno, francosko himno ali Maršeljo in Hej Slovani. Ta naselbina je dobila največje priznanje skupnosti in edinstva Slovanstva do danes. Tudi slovensko pevsko društvo Prešeren je zapelo ameriško himno, Hej Slovani so pa peli vsi navzoči z društvom Prešeren.

Na shodu je bila tudi prebrana resolucija ali protest, ki se bo poslal na pristojno mesto. Resolucija je bila sprejeta s ogromnim

navešenjem. Tudi druga resolucija, katere se bo poslala na pristojno konferenco z lastnoročnimi podpisi vsakega rojaka, je bila soglasno sprejeta.

Rojaki po drugih naselbinah naj bi tudi priredili enake shode in resolucije oziroma proteste poslali na pristojno mesto.

Jos. Pogačar, poročevalec.

Lorain, O.

Ker že dolgo časa ni bilo nika kega dopisa iz naše naselbine, zato sem se namenil, da vas naprosim za malo prostora v vašem listu.

Tukajšnji dečki so že več let gojili željo ustanoviti si domačo slovensko godbo iz samih dečkov. Ideja je bila lepa, in šli smo navzlic mnogim zaprekam pogumno na delo. Prvo misel je sprožil Mr. Tomažin, kapelnik Victor Band. Šel sem od Slovencev do Slovanov in sem jih spodbujal k tej lepi ideji. Uspeh je bil sijajen, kar se razvidi iz tega, da sem nabral 15 dečkov v starosti od 10 do 18 let. To so sami sinovi naših rojakov.

Priglasili so se naslednji mladi deniči: Jos. Tomšič, John Steje, Louis Balant, Maks Durjava, Anton Durjava, John Tomažin, John Virant, Leo Virant, Victor Virant, Filip Omahen, John Kragelj, Frank Tomšič, Joe Justin, Jos Zazel, John Zore.

V oktobru so se pričeli učiti pod vodstvom kapelnika Tomažina teorije in sicer dvakrat na teden: v torek in četrtek. V novembru smo nekoliko zaostali, ker se zaradi bolezni nismo smeli shajati. Zda pa bomo zopet nadaljevali. Reči s mora, da zelo dobro napredujejo kajti vsi so vneti in kažejo veliko ljubezen do glazbe.

Upamo, da naši rojaki odobravajo ta korak in da nas bodo podpirali. Da ima pa na novo vsa novljena godba velike stroške, je vsakemu znano.

V imenu Victor Band se zahvaljujem vsem rojakom za obilno vdeležbo na zadnji veselici dne 23. novembra, ker so nam mnogo pr. pomogli k velikemu uspehu. To bomo vedeli ceniti ob vsaki priliki.

K sklepu svojega dopisa sporočam slavnemu občinstvu, da b. Victor Band priredila 31. decembra, t. j. na Silvestrov večer zadnjo letno veselico v dvorani A. lojza Viranta, na Globe Ave; za četek ob 7. uri zvečer. Pridite in veselico v obilnem številu.

A. B.**Forbes, Colo.**

Tukaj nas je kakih 10 samecev in štiri družine. Vsi smo zaposleni v premoženju. Zaslužni se, da se more posteno preživeti. Dragi nija je zelo velika; funt mesa stane 55 ct.

Obiskala nas je že tudi zima in nam prinesla dovolj snega. Zvečer sedimo okoli gorke peči in se pogovarjamo o preteklosti in prihodnosti. Obenem pa tudi protestiramo proti temu, da se je Italija polastila slovenskih krajev. Mi Slovenci moramo res mnoge pretrati. Prej smo trpeli pod habsburško vlado, morali smo trdo delati, pa slabo živeti, velike davke plačevati in molčati k vsemu, kar je vlada diktirala, kaj smemo in kaj ne smemo; ako pa nas zda obdrži Italija, tedaj je to za nas smrtni udarec. V naše lepe kraje se bo priključila laška družina in imeli bomo še manj pravice kot pod avstrijsko vlado. Kaj nam bo potem storiti; iti bomo morali zopet s trebuhom za kruhom, Italijan pa bo živel na naši zemlji.

Zatorej Slovenci in Hrvatje, protestirajte proti temu početju Italije. Ako zdaj pustimo le kos naše zemlje lačnemu Italijanu, pa je bila sprejeta s ogromnim

navešenjem. Tudi druga resolucija, katere se bo poslala na pristojno konferenco z lastnoročnimi podpisi vsakega rojaka, je bila soglasno sprejeta.

Rojaki po drugih naselbinah naj bi tudi priredili enake shode in resolucije oziroma proteste poslali na pristojno mesto.

Jos. Pogačar, poročevalec.

Vesti iz domovine

(Iz "Domoljuba".)

Sladkor v Švico.

200 vagonov sladkorja odpotuje jeseni Avstrija v Švico, menda zato, da se zboljša naša denarna vrednost, naši domači ljudje pa morajo biti brez njega.

Papirja ni zato,

ker ga toliko porabi vojaštvo ne samo za svoje neštene pisarne, temveč tudi za obleke in druge potreščine. Na Bavarskem je celo izšla ministrska odredba, da morajo mlčice oblačiti in pokopavati le v papirnati obleki.

Z Gorenjskega.

Sv. Jerneju na predvečer so se peljali z Jesenic na Brezje trije ovehani vozovi. Na vsakem je bil težek zvon, vsak je bil črn. Kot se bi bil vilit z novih dvajsetih. Radovednost nas je gnala na Brezje poslušati, kako ti črne pojo. In peli so, kakor bi bil v vsakem cel klobuk srebrnjakov. En peti Gorenjec je rekel: — Brezjanski zvonovi prav lepo pojo, in pri nas bodo kmalu tako!

Nesreča.

Dne 31. julija je umrl dober kmet gospodar Frane Zadnik iz Bregarja 37. v bolnišnici v Trstu. Šel je na Goriško "po robo". — Našel je na poti granato. Potegnil je vrvič, vrgel od sebe, granata razpoči in ga rani na nogo v roko. Tako je vsled nepravilnosti podlegel ranam.

Podgraje.

Dne 4. septembra je vmril v Kutuževem pri Ilir. Bistrici č. g. Stefan Jenko, vikar v Podgrajah, sedaj v pok. Pokojnik je bil rojen 2. decembra 1843 na Jamu v župniji Mavčice pri Kranju. Bil je nad 51 v duhovski službi.

Nemci beže iz Ljubljane.

Po celem jugu dobroznana Mahrova trgovska šola v Ljubljani s prihodnjim šolskim letom preneha, ker je Mahr hišo prodal. Govori se tudi, da je na prodaj kuzina in več drugih nemških hiš.

Kneippovo zdravilišče

v Kamniku je kapil veletovarnar Karol Pollak iz Ljubljane.

Ogenj

je uničil dne 5. oktobra gospodarska poslopja posestnika Krajca v Starem trgu pri Ložu.

ŽIVELA JUGOSLAVIJA!

Ugledni francoski list "Journal des Debats" prinaša v številki od 3. novembra naslednji članek:

— V Zagrebu je priznal narod Jugoslovanski Narodni Svet za svojo vrhovno državno oblast.

Gospod Korosec. ki je bil predsednik jugoslovanskega parlamentarnega kluba na Dunaju, se mu ti v Ženevi, da utrdi skupno akcijo s Čehi in ostalimi zavezniki.

Njegova prva dolžnost je, da zahteva od zaveznikov priznanje združenja, katerega on zastopa.

To priznanje je absolutno potrebno. Čudimo se, da se to dosedaj še ni zgodilo.

(Po zaslugi Pašića in Italijanov Jugoslavi se niso priznali.)

V času, ko razpada avstrijska vojska, in ko se zavezniki čete pripravljajo, da uderejo v morvarhijo, mislimo, da je velika važnost in to dejstvo, da stopijo naši vojaki pred prijatelje.

Danes niso razne slovanske veje jih zdaj obdržimo, jih bomo imeli za vedno.

Vsi na noge kot en mož in preprečimo to veliko krivico, ki se nam godi.

Tony Pirih.**Jugoslav Information Bureau****D o h o d k i:**

Dec. 7.—18. daroval Mr. Jos. Rems	\$ 3.50
Dec. 7.—18. daroval Mr. S. Knež	5.00
Dec. 7.—18. daroval Mr. A. Skulj	5.00
Dec. 7.—18. daroval Mr. A. Bugar	1.00
Dec. 7.—18. daroval Rev. Petričar	5.00
Dec. 7.—18. daroval Mr. P. Vogrič	1.00
Dec. 7.—18. daroval Mr. Ig. Hudé	1.00
Dec. 7.—18. daroval Mr. F. Lupsha	1.00
Dec. 7.—18. daroval Mr. J. Bučar	2.00
Dec. 7.—18. daroval Mr. J. Ribič	1.00
Dec. 7.—18. daroval Mr. Moskovič	2.00
Dec. 7.—18. daroval M. L. Strukelj	5.00
Dec. 7.—18. daroval Mr. A. Ausenik	1.000
Dec. 9.—18. daroval Rev. Jos. Tomsic	10.00
Dec. 9.—18. daroval Mr. K. Hrstnik	2.00
Dec. 9.—18. daroval Mr. F. Turk	2.60
Dec. 10.—18. Rev. M. Kebe	5.00
Dec. 10.—18. daroval F. Perko	2.00
Dec. 10.—18. daroval J. Weiss	3.00

Skupaj \$ 58.10 \$ 58.10
Dec. 4.—18. izkazani prebitki \$130.41

Skupaj...188 51

I z d a t k i:

Dec. 7.—18. Nagrada za rokopolis	\$25.00
Dec. 7.—18. Tiskovine 2000 brošuric	42.00
Dec. 7.—18. Za reklamni napis	2.50
Dec. 7.—18. Za knjige zapisnikarja in blagajnika	80
Dec. 10.—18. Za poštno od dec. 5. do dec. 10.	45
Dec. 10.—18. Za plačilo osebju	20.00

Prebitki 10. decembra 1918 \$ 97.76

JUGOSLAV INFORMATION BUREAU.

Kakor Vam je znano, ustanovil se je v New Yorku Jugoslovanski Informacijski Urad v srhu, da informira ameriško javnost o težnjah jugoslovanskih narodov. Tu se nahaja bogato z denarjem založeni italijanski informacijski urad, ki skuša na vse načine preprečevati ameriško javnost o upravičenosti italijanskih imperijalističnih težnjah na škodo Slovencev in Hrvatov.

Naš namen je delati proti takemu vplivu, informirati velike ameriške časopise o pravem narodnem stanju ob Adriji in popravljati lažne trditve italijanske propagande. Pišemo se članki za newyorške časopise, uvrščajo se popravki, zainteresira se merodajne časnikarje za naše pravice, dajejo se interviews itd.

Da je to največje važnosti, je odveč dokazovati vsakemu inteligentnemu rojaku. Ako Italija troši tukaj tolike denarja za svojo propagando, pač najbolj dokazuje, kolike važnosti je ameriško javno mnenje za našo stvar.

Dočim so Italijani bogato založeni z denarnimi sredstvi, moremo mi delovati le, ako nas rojaki podpirajo. Stroški so precejšnji in, pomoč je skrajno potrebna. Ako bi morali v tem usodepolnem času prenehati radi pomanjkanja sredstev, škoda bi bila velika in nepopravljiva.

Jugoslovanski Informacijski Urad je urad vseh Jugoslovancev, zlasti pa Slovencev, ki so se dosedaj najbolj zanimali zanj. Gospod Sakser je dal na razpolago svoje prostore, tako da si prihranimo stroške za vzdrževanje lokalov. Ali to je le mali prihranek proti velikim stroškom, ki so spojeni s tem velevažnim delom.

Mi ne dvomimo, da bodo nam naša slovenska društva prišla na pomoč za skupno narodno korist v tem usodepolnem trenutku, bodisi potom prispevkov iz društvenih sredstev, bodisi potom privatnega nabiranja med rojaki, bodisi pa s tem, da se agitira za naš urad na shodih, povdarjajoč njegov namen in važnost.

Na zahtevo bomo poslali za razprodajo, kar imamo propagandistične literature. Za sedaj imamo malo brošurico Dr. Goričarja. Cena je \$5.00 za 100 komadov. Dobro bi bilo, da vsak Slovenec sezna ameriške znanee s tem kratkim narisom jugoslovanskega vprašanja.

Upamo, da se boste odzvali v kratkem. V skrajni sili treba je hitre pomoči.

Zahvaljujemo se Vam naprej za Vaše rodoljubno zanimanje. Z odličnim spoštovanjem

Jugoslav Information Bureau.

Vsak denarni prispevek bo potrjen v "Glasu Naroda". Jugoslovanski Informacijski Urad bo objavil v istem listu vsak teden vse prejemke in izdatke.

bivše Avstrije za nas več nasproti, kmence — zavezniki in prijatelji.

Ko bodo zavezniki čete stopile na Hrvaško, v Dalmacijo in Slavonijo, kasneje na Češko, morajo vpoštevati to okolnost.

To vprašanje je najaktualnejše važnosti, vsled česar absolutno svetujemo priznanje provizoričnih vlad onih narodov, ki so vedno simpatizirali z ideali zaveznikov in ki jim bodo tudi v bodoče iskreni in dobri prijatelji.

Anton Žakelj,

Rodiljub Ledinski — je umrl pred 50 leti. Rojen je bil v Ledinah pri Idriji 14. oktobra 1816. Po očetovi smrti se je z materjo preselil v župnijo sv. Magdalene nad Idrijo. Gimnazijo je obiskoval v Ljubljani, v Karlovcu in v Novem Mestu, modroslovje (7 in 8 šolo) in bogoslovje zopet v Ljubljani.

Leta 1842 je bil posvečen v duhovnika in je služil iz kaplana nik v Združenih državah.

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Ustanovljena leta 1898.

Glavni urad v ELY, MINN.

Inkorporirana leta 1908.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. J. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N.S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave 'M', So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, S. R. box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr. 432-7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minn.
MATT POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDROŽEVNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6026 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.
FRANK ŠKREBEC, Stk. Yds. box 63, Denver, Colo.
GREGOR HREŠČAK, 407 - 8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotino Glasilo: GLAS NARODA.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali ne-
radna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugo-
slovanom za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fra-
ternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog \$300.000 (tri-
stotisoč dolarjev). Bolniških podpor, poškodnin in smrtnin je še
izplačala do \$1.500.000 (en milijon in pol dolarjev).

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bol-
nik si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po raznih naprednih sloven-
skih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve
novih. Društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.
Za nadaljnja pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Iz Uraza Glavnega Tajnika

Ass. štev. 245.

1. decembra 1918.

POROČILO UMRlih ČLANOV IN ČLANIC ZA MESEC DECEMBER 1918.

Umrl brat LOUIS FORTUNA, cert. štev. 1360, član društva sv. Alojzija štev. 18, Rock Springs, Wyo. — Umrl dne 14. oktobra 1918. — Vzrok smrti: ubit v premožgokopu. — Zavarovan je bil za \$1000. — Pristopil k Jednoti 15. novembra 1903.

Umrl brat ANTON ŠKREBEC cert. štev. 1804, član društva sv. Štefana štev. 26, Pittsburg, Pa. — Umrl dne 21. septembra 1918. Vzrok smrti: povožen od avtomobila. — Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti 15. decembra 1901.

Umrl brat JOHN MOŽINA cert. štev. 5678, član društva sv. Barbare štev. 33, Trestle, Pa. — Umrl dne 31. oktobra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$500. Pristopil k Jednoti dne 20. septembra 1906.

Umrl brat MARIJAN OZRETIČ, cert. štev. 6096, član društva sv. Barbare štev. 39, Roslyn, Wash. — Umrl dne 26. oktobra 1918. Vzrok smrti: ubit v premožgokopu. — Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 27. novembra 1906.

Umrl brat MARTIN ČUK, cert. štev. 155 4, član društva sv. Roka štev. 94, Waukegan, Ill. — Umrl dne 10. oktobra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. — Pristopil k Jednoti dne 30. septembra 1912.

Umrl brat MIKE URANKAR cert. štev. 19509, član društva "Slovenec" štev. 114, Ely, Minn. — Umrl dne 28. oktobra 1918. — Vzrok smrti: influenza. — Zavarovan je bil za \$500. — Pristopil k Jednoti dne 27. februarja 1918.

Umrl brat JAKOB STOPAR cert. štev. 7302, član društva sv. Alojzija štev. 36, Conemaugh, Pa. — Umrl dne 25. oktobra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 18. avgusta 1907.

Umrl brat DOMINIK ARKO, cert. štev. 16739, član društva sv. Jurija štev. 111, Leadville, Colo. — Umrl dne 28. oktobra 1918. Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$500. Pristopil k Jednoti dne 28. avgusta 1913.

Umrla sestra JOHANA GORŠE, cert. štev. 13517, članica društva Sreca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn. — Umrla dne 5. novembra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovana je bila za \$500. — Pristopila k Jednoti 25. avgusta 1910.

Umrl brat JOSEPH TURK, cert. štev. 14942, član društva sv. Sreca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn. — Umrl dne 30. oktobra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 26. januarja 1912.

Umrl brat JOHN PRIJATELJ, cert. štev. 19670, član društva sv. Sreca Jezusa štev. 2, Ely, Minn. — Umrl dne 30. oktobra 1918. Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 8. maja 1918.

Umrl brat ANDREJ ZAJC, cert. štev. 2476, član društva sv. Petra in Pavla štev. 15, Pueblo, Colo. — Umrl dne 6. novembra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. — Pristopil k Jednoti dne 13. julija 1904.

Umrl brat JOSEPH ŠNAJDER, cert. štev. 16872, član društva sv. Alojzija štev. 19, Lorain, Ohio. — Umrl dne 20. oktobra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. — Pristopil k Jednoti dne 28. avgusta 1913.

Umrl brat JOHN FAJON, cert. štev. 19394, član društva sv. Jožefa štev. 20, Gilbert, Minn. — Umrl dne 10. novembra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$500. Pristopil k Jednoti dne 28. januarja 1918.

Umrl brat ŠTEFAN LULICH, cert. štev. 19815, član društva sv. Jurija štev. 22, So. Chicago, Ill. — Umrl dne 20. oktobra 1918. Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 2. avgusta 1918.

Umrla sestra ALOJZIJA MODRUŠ, cert. štev. 8863, članica društva sv. Jurija štev. 22, So. Chicago, Ill. — Umrla dne 25. okto-

bra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovana je bila za \$500. — Pristopila k Jednoti 29. februarja 1908.

Umrla sestra MARY KOS, cert. štev. 11942, članica društva sv. Jožefa štev. 29, Imperial, Penna. — Umrla dne 8. novembra 1918. Vzrok smrti: influenza. — Zavarovana je bila za \$500. — Pristopila k Jednoti dne 18. avgusta 1909.

Umrl brat MARTIN TOMŠIČ, cert. štev. 7662, član društva sv. Alojzija štev. 31, Braddock, Penna. — Umrl dne 24. oktobra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. — Pristopil k Jednoti dne 20. nov. 1907.

Umrla sestra JULIJA TURK cert. štev. 19660, članica društva sv. Alojzija štev. 36, Conemaugh, Penna. — Umrla dne 9. novembra 1918. — Vzrok smrti: Influenca. — Zavarovana je bila za \$1000. — Pristopila k Jednoti dne 23. maja 1918.

Umrl brat LOUIS ZABUKOVEC, cert. štev. 6532, član dru-
štva Marija Pomagaj štev. 42, Pueblo, Colo. — Umrl dne 2. novem-
bra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. — Pristopil k Jednoti dne 22. feb. 1907.

Umrl brat VID ŽELEZNIK cert. štev. 11915, član društva "Sokol" štev. 38, Pueblo, Colo. — Umrl dne 31. avgusta 1918. — Vzrok smrti: vnetje ledje. — Zavarovan je bil za \$1000. — Pristo-
pil k Jednoti dne 16. julija 1909.

Umrla sestra PAVLINA ŠURLA, cert. štev. 9170, članica dru-
štva sv. Mihaela Arhangela štev. 40, Claridge, Penna. — Umrla dne
30. oktobra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zava-
rovana je bila za \$500. — Pristopila k Jednoti 1. jan. 1906.

Umrl brat JOSEPH OKOREN, cert. štev. 15188, član društva Marije Pomagaj štev. 42, Pueblo, Colo. — Umrl dne 29. oktobra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. — Pristopil k Jednoti dne 26. aprila 1912.

Umrl brat FRANK BERTONCELO cert. štev. 5420, član dru-
štva sv. Martina štev. 44, Barberton, Ohio. — Umrl dne 17. okto-
bra 1918. — Vzrok smrti: Influenca in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$500. — Pristopil k Jednoti dne 27. julija 1910.

Umrl brat JOSEPH PEČNIK, cert. štev. 2775, član društva sv. Jožefa štev. 45, Indianapolis, Ind. — Umrl dne 2. novembra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. — Pristopil k Jednoti dne 10. julija 1904.

Umrl brat MIHAEL SLEMENŠEK, cert. štev. 3439, član društva sv. Jizefa, štev. 45, Indianapolis, Ind. — Umrl dne 3. novem-
bra 1918. — Vzrok smrti: influenza. — Zavarovan je bil za \$1500. Pristopil k Jednoti dne 10. marca 1909.

Umrl brat JAKOB MIKLIČ cert. štev. 7535, član društva sv. Barbare štev. 47, Aspen, Colo. — Umrl dne 23. oktobra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 22. oktobra 1907.

Umrl brat JOSEPH ŠKERL, cert. štev. 19523, član društva sv. Roka štev. 55, Uniontown, Penna. — Umrl dne 4. septembra 1918. — Vzrok smrti: ubit v premožgokopu. — Zavarovan je bil za \$500. — Pristopil k Jednoti dne 1. marca 1918.

Umrl brat CIRIL MISLEJ, cert. štev. 19547, član društva "Zvon" štev. 70, Chicago, Ill. — Umrl dne 14. oktobra 1918. — Vz-
rok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$500. — Pristopil k Jednoti dne 20. marca 1918.

Umrla sestra JOZEFA PREMRO, cert. štev. 15057, članica društva sv. Janeza Krstnika štev. 75, Conemaugh, Pa. — Umrla dne 3. novembra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovana je bila za \$500. — Pristopila k Jednoti dne 26. februarja 1912.

Umrl brat FRANK KORBAR, cert. štev. 18157, član društva sv. Jožefa štev. 89, Gowanda, N. Y. — Umrl dne 5. novembra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$500. Pristopil k Jednoti dne 21. julija 1915.

Umrla sestra ROZI KORBAR, cert. štev. 17943, članica dru-
štva sv. Jožefa štev. 89, Gowanda, N. Y. — Umrla dne 1. novembra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovana je bila za \$1000. — Pristopila k Jednoti 21. jan. 1915.

Umrl brat ANDREJ OKOREN cert. štev. 15271, član društva sv. Jurija štev. 111, Leadville, Colo. — Umrl dne 27. oktobra 1918. Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti 25. maja 1912.

Umrl brat JERNEJ KRIZAJ cert. štev. 18331, član društva sv. Treh Kraljev štev. 121, Dodson, Md. — Umrl dne 21. oktobra 1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. — Pristopil k Jednoti 15. jan. 1916.

Umrl brat ŠTEFAN JAMNIK cert. štev. 4103, član društva "Danica" štev. 124, La Salle, Ill. — Umrl dne 4. novembra 1918. Vzrok smrti: Influenca in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 15. oktobra 1905.

Umrl brat ANTON NOVAK, cert. štev. 19840, član društva sv. Jožefa štev. 126, New Derry, Penna. — Umrl dne 28. oktobra za \$1000. — Pristopil k Jednoti dne 22. avgusta 1918.

1918. — Vzrok smrti: influenza in pljučnica. — Zavarovan je bil

Tekom meseca novembra je bilo izplačano kakor sledi:	
Za smrtnino članov in članic	29.750,00
Za boln. podporo, odškodnine in operacije	7.129,74
Skupaj	\$36.879,74

Dopisi

S pota.

Še zadnji mesec v letu 1918 pišem v glasilo JSKJ.

Ob sklepu leta kar mrgoli člo-
veku pred očmi vsakojakih reči
in spominov. Preteklo leto je bilo
čisti: objubil nam je odrešenje in
posebno krvavo: 11. novembra pa
svoobodno, toda prej je napovedal
svo izvedeli preveselo novico, da
je bilo to strašno klanje vstavlje-
no. Kajzerjeva dedščina se naha-
ja v revoluciji in ne ve se še, kaj
se bo zgodilo v novem letu.

Slovenci smo kimali, dremali,
spali in tako nas je zadela novica
o premirju kot blisk z neba. Tedaj
nismo delali drugega, kot ugibali
in ugibali.

Zdaj ob koncu štiriletnega kla-
vesnosti tega važnega in pomenlj-
naja je skrajni čas, da opustimo
vse medsebojno sovraštvo, če ne
tudi marsikateri, katerega je po-
redno, saj za nekaj časa, da zne-
daj v najvažnejšem trenutku na, in
alasti krute špankske influence,

Tedaj smo želeli JSKJ. napredka
in članom zdravja. Toda kako spo-
mini nas obhajajo ob koncu leta
1918? Človek obrača, Bog pa o-
brne, pravi pregovor.

Pred kratkim je bil sestanek za-
stopnikov SNZ in SRZ in zda-
ko to pišem, se sliši, da se mnogo
deluje za edinost med tema stran-
kama, za edinost, ki je nam tako
potrebna kot ribi voda.

Kakor daleč pogledamo nazaj v
našo zgodovino, povsod vidimo
edinost, sovraštvo in prepir. Kri-
vi smo bili sami, da nismo dose-
gli sko nikakih uspehov.

Na svojem letošnjem potova-
nju sem bil pogosto ovaden in so
me vladni agenti preiskali. Toda
vse to je zdaj minilo, kajti na me
ni niso našli niti enega krivičnega
lasu. Na svojem potovanju sem se
sestaj s slovenskimi agitatorjema
fr. Vošnjakom in Rud. Troštom.

Kar je bil OK, sem odobral, pa
tudi obsojal, kar ni bilo prav.

Španska influenza je pobrala
nekaj sto naših ljudi. Večinoma
so bili mladi vsi, ki so postali nje-
na žrtev. Le malokdo je bil star
nad 50 let. Opazoval sem žalost-
ne prizore, zlasti po manjših me-
stih, kjer bolniki niso imeli po-
trebne postrežbe.

V Leadville, Colo., sem videl
rojaka premogarja, ki je skoro
zapušen umrl. V tem mestu je bil
skazi en mesec skoro vsako uru
pogreb. Tudi v Pueblo, Colo., sta
brata Rev. Peter in Ciril Zupan
neprestano obiskovala bolnike. O-
ba sta bolela, toda nista utegni-
la misliti na svojo bolezen, tem-
več sta dalje vršila samaritansko
in tolažilno delo.

Kakor mi je v Pueblo povedal
pogrebnik, je ob pričetku bole-
lezni v enem dnevu pokopal 47
mrličev. Tam pa je 5 pogrebnikov
potem si moremo misliti, kolike
ljudi je vsak dan umrlo.

Mnogo mojih prijateljev ni več
med živimi, mnogi pa, ki so pre-
boleli, so zelo oslabele.

Volesti se moramo tedaj ozi-
rati na svoj narod. Doma je so-
vražnik pobel cvet našega nara-
da, tukaj pa influenza naše ro-
jake v najlepši dobi njihovega
življenja. Pridi enkrat, zarja svo-
bode našemu narodu, pridi!

Srečno in veselo Novo leto vsem
bratom in sestram JSKJ.

Matija Pogorelec.

Imperial, Pa.

Društvo sv. Jožefa, št. 29 J. S.
K. Jednote v Imperialu, Pa. je dne
1. decembra 1918 na glavni seji
izvolilo sledeči odbor za leto 1919:

Valentin Peterne, predsednik.
John Pustoverh, podpredsednik
Alois Tolar, tajnik.

Maks Pustoverh, zapisnikar.
Jožef Šušteršič, blagajnik.
John Virant, predsednik nadz.

Frank Seničar in Anton Tau-
želj, nadzorniki.

Jožef Orel, Frank Seničar in
Viktor Kane, zastavonoše.
Martin Mlatkovič, redar.

Jakob Vehar, posredovalec.
Društvo zbora vsako 1. nede-
ljo v mesecu v Narodnem Sloven-
skem Domu.

Tempotom pozivljam vse na mo-
voizvoljene uradnike, da se pri-
hodnje seje, to je 5. januarja 1919
gotovo vdeležijo, da položijo urad-
no prisego in prevzamejo od sta-
rih uradnikov poslovanje.

Dalje opominjam vse oddaljene
člane, kateri se pismenim potom
javijo bolnim, da se natančno ravnajo
po pravilih, kdor pa je pravil-
ni dobil, naj mi piše in mu jih
poslje. Ako se bodede ravnali
po pravilih, gotovo dobita vašo
podporo. Toraj, zapomnite si do-
bro, da se ne pripeti več kaj take-
ga, kakor se je meseca novembra
ko je en član zbolel dne 7. novem-
bra in bolnega se je javil 23. no-
vembra. Jaz sem ga vpisal z da-
tumom poštnega pečata in sem mu
poslal vse potrebne listine, ali on
mi je vse skapaj nazaj poslal in
me za mojo točnost prav po pas-
je oštel.

Toraj, bodite previdni, da se
kaj takega več ne pripeti.

Toliko v prijazno naznanje!
Da ste mi zdravi!

Alois Tolar, tajnik.

Naznanila

Ely, Minn.

Vsem članom društva sv. Cirila
in Metoda št. 1 JSKJ. v Ely se
tem potom naznanja, da se vdele-
že vsi brez izjeme prihodnje me-
sečne seje, to je 22. decembra to-
čno ob 1. uri popoldne. Na progra-
mu imamo volitev odbora za pri-
hodnje leto 1919 in več drugih
važnih točk. Obenem naznanjam
vsem članom, da imamo nakladno
25c za društveno blagajno. Kdor
se brez tehtnega vzroka ne vdele-
ži, se bo postopalo z njim po dru-
štvenih pravilih.

Joseph A. Mertel, tajnik.

Chicago, Ill.

Tem potom se naznanja članom
društva Zvon št. 70 JSKJ. v Chi-
cago, da se bo vršila seja v navad-
nih prostorih točno ob pol dveh.
Na seji se bodo razmotrile važ-
ne stvari, katere bodo veljavne za
prihodnje leto. Kakor vam je zna-
no, da vse, kar se sklene na letni
seji, je veljavno za celo leto. To-
rež, člani in članice, dolžnost vas
veže, da se gotovo vdeležite te se-
je, da ne bo potem kakega prepri-
ra. Kakor vam je znano, se bodo
vršile volitve novega odbora za l.
1919. Torej, sobratje, še enkrat
vas opozarjam, da se gotovo vde-
ležite te seje. Kateri se ne vdeležijo,
se bo z njim postopalo po pravi-
lih.

Sedaj me dolžnost veže, da se
kot predsednik društva Zvon št.
70 JSKJ. v imenu cellega društva
lepo zahvalim za obilno vdeležbo
pri igri, katero je priredilo dru-
štvo Zvon 24. novembra. Najprvo
sepo zahvalim igralcem pod

Waukegan, Ill.

Odprite sree! Odprite roke!
To je sedaj klic našega naroda
v stari domovini, in ta klic je se-
gel v sree tukajšnjim jugoslo-
vanskim ženam in dekletom ten-
jih zvalil skupaj v nedeljo po-
popoldne 8. decembra k posvetova-
nemu sestanku. Na tem shodu se
je razmotrivalo, kako bi se moglo
dati temu, tako zatiranemu in se-
stradanemu narodu hitro in naj-
boljšo pomoč.

Vstanovilo se je "Društvo jugo-
slovanskih žena in deklet", v ka-
terega se je vpisalo prvi dan 27
žena in deklet. Namen tega dru-
štva je kolektati prostovoljne pri-
spevke, bodisi v denarju ali oble-
ki. Vse nakolektani denar se bo
porabil v nakup blaga, iz katere-
ga se bo šivala obleka in katere-
ga se bo kakor hitro mogoče odpo-
slalo našim dragim v staro domo-
vino.

Društvo si je izvolilo zato po-
trebni odbor, kateri bo skrbel, da
se bo ves točno in na pravo me-
sto odposlalo, kakor hitro mogo-
če. Odbor za kolektati prostovolje-
ne prispevke bo v kratkem obiska-
vse Jugoslovane, ker želimo, da
se prej ko mogoče s šivanjem pri-
čne. Cenjene rojake in rojakinje
prav lepo prosimo, da nam, ozi-
roma našim dragim v stari domo-
vini priskočijo na pomoč ter da
rujejo kolikor je v njih moči.

Dragi rojaki in rojakinje, ako
si se za trenutek predstavimo naše
drage v stari domovini in pom-
slimo, koliko so morali že petr-
peti v tej strašni katastrofi in da
se njih bedno stanje še ne poslab-
ša, nas mora v sree zaželeli, in
biti nas mora sram, ako jim od-
klonimo vsako pomoč.

Mogoče bo kateri rekel: "Jaz
ne dam nič. Jaz bom že poslal mo-
jim sorodnikom!" Ali dragi, ne
bodimo sebični, imejmo usmiljenje
tudi z onimi, kateri nimajo nobe-
nega v Ameriki. Ali naj pustimo
one od vsega hudega umreti? Ne.
To se ne sme zgoditi, ampak ime-
ti moramo tudi zanje sree, kajti
prišli smo iz naroda in biti mo-
ramo tudi za narod.

Društvo bo imelo še eno sejo ta
mesec, in sicer v nedeljo popol-
dne 15. decembra v šolskih pro-
stirih. K tej seji uljudno vabimo
vse one žene in dekleta, katere ni-
so še pri temu društvu, da se nam
pridružijo ter pomagajo v člove-
koljubni stvari.

Marija Zalar, predsednica.

vodstvom g. Franka Mravlja, ka-
teri nam je priredil izvrstno igro,
za kar se mu priporočam v bodo-
če. Tem potom se tudi zahvalim
našim sobratiskim pevcom, kateri
so se potrudili, da so nam zapeli
par krasnih pesni pod vodstvom
sobrata Antona Krapene. Sedaj se
še enkrat lepo zahvalim vsem
navzočim kateri so nam pripomo-
gli k naši blagajni.

Koncem mojega dopisa pozdrav-
jam vse člane in članice naše st.
JSKJ. ter jim želim vesele božič-
ne praznike.

Frank Betel, predsednik.

1826 W. 22. St.

Naznanila

Rockdale, Ill.

Pozdrav vsem bratom in sestram JSKJ.

Joseph Spelić, tajnik.
(5&12—12)

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnim srecam naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem, da je po 6 tedenski mučni bolezni nemila smrt prekinila življenje naše hčerke, oz. sestrice

IVANKI

dne 29. novembra v šestem letu starosti.

Tem potom se prav lepo zahvaljujemo vsem, ki so nas tolažili in nam stali ob strani ob času njene bolezni ter ob mrtvaškem odru. Najpristnejše se pa zahvaljujemo za vsa tolažila, pomoč in za čestitke rodbini John Indihar, kakor tudi rodbini John Božić, najlepša hvala pa sestrici in njene mužu M. in F. Kuvovica.

Ti pa, draga hčerka, spavaj sladko, saj vst nam naša govori, da snidemo se nad zvezdami.

Zalujoci ostali:
John in Anthonia Mirt, stariši.
Frank, brat.
Angela in Elizabeth, sestrice.

P. O. Box 242. Manor, Pa.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecam naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem, da je 7. novembra 1918 za vedno zaspal naš sobrat

ANTON GORSIČ.

Doma je bil iz St. Jurja pri Grosupljem na Dolenskem. Bil je dober član društva sv. Alojzija št. 42 JSKJ v East Heleni, Mont. Bil je tudi član društva sv. Cirila in Metoda št. 45 JSKJ. Vzrok smrti je bila influenca. Star je bil 32 let. Tu zapuša soprogo, očeta, 5 nedoročastih otrok v starosti od 8 mesecev do 10 let in eno sestro nekeje v Minnesoti.

Prisrčno se zahvaljujem v imenu celega društva vsem onim, ki so ga spremenili k zadnjemu počitku. Bodi mu lahka ameriška zemlja!

Za vedno je zatisnil oči tudi sobrat

MARTIN KOVAČEVIČ,

spodajoci k društvu sv. Jožeta št. 86 JSKJ v Midvale, Utah. Zapuša soprogo in nekaj sorodnikov. Pokojni Martin je bival tukaj v East Heleni, Mont., samo nekaj dni in začela ga je usoda, da je moral podležiti influenci, katera mu je pretrgala nit življenja.

Ker se društvo sv. Jožeta št. 86 ni moglo vdeležiti pogreba za pokojnim članom ki je spadal k temu društvu, je naše društvo sv. Alojzija preskrbelo vse potrebno in ga bratsko sprejelo k zadnjemu počitku.

Lahko spavajta, sobrata!

Frank Percich, tajnik.

Braddock, Pa.

Člane društva sv. Petra in Pavla št. 35 JSKJ v Lloydellu se naznanja, da je bilo na redni seji dne 17. novembra sklenjeno, da se dne 15. decembra prične seja ob 1. uri popoldne, ker je to zadnji mesec v letu in se voli novi odbor za leto 1919. Obenem pa je tudi treba rešiti mnogo drugega važnega, ki bo v korist društvu in Jednoti. Opozarjam vse člane v Lloydell, Beaverdale in Onalinda, Pa., da se vdeležijo seje ob določen uri. Kateri ne bo ob določen uri v dvorani, plača 50 centov v društveno blagajno.

Z bratskim pozdravom
Andrej Malovrh, tajnik.
(5&12—12)

Braddock, Pa.

Člane društva sv. Alojzija št. 31 JSKJ v Braddocku vjdno prosim, da se v polnem številu vdeležijo prihodnje seje 15. decembra, ker se bo volil odbor za leto 1919, da si izvolijo odbor, ki jim bo po volji. Prosim pa, da se tudi tisti vdeležijo seje, ki so bili zadnji čas v hudih finančnih zadevah. Torej pričakujem polnoštevilne vdeležbe.

Srečen pozdrav vsem članom in članicam JSKJ.

Martin Hudale, tajnik.
(5&12—12)

Iz urada društva sv. Barbare št. 3 JSKJ v La Salle se naznanja, da se vsi prihodnja društvena seja dne 25. decembra točno ob 1. uri popoldne v navadnih društvenih prostorih. Zato pozivljvam vse člane v La Salle in okolici, da se seje polnoštevilno vdeležijo, ker to obnem volitev novega odbora za prihodnje leto. Ako kateri član izostane od te seje, plača \$1 kazni.

Obenem pa se bo pobiral tudi prispevek za društveno blagajno \$1, ker ta svota se porabi za društvene stroške. Društvo je imelo v kratkem dva pogreba; prvi je namreč John Pelko, vojak, star 24 let, ter Jos. Ivancic v 28. letu svoje starosti. Oba sta postala žrtve španske influence.

Pozivljvam tudi vse člane, da plačajo zaostali asosment za leto 1918, da ne bo treba tajniku prenašati dolg iz starega leta na novo leto. Zadnji dan plačila bo 15. decembra.

Nekaj o Kavkazu

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tem potom naznanjam prijateljem in znanec, da je dne 3. decembra nemila smrt prekinila življenje mojemu očetu

FRANKU ZAVERI.

v starosti 66 let. Pokopali smo ga 6. decembra na katoliškem pokopališču v Naticooke, Pa. Ranjki je bil dobro poznan širom Amerike, posebno v Jenny Lind, Ark., in v Oklahomi, kjer je bival več let. Tukaj zapuša mene sina in eno hčer.

Iskrno se zahvaljujem vsem članom društva sv. Barbare št. 97 SDPZ, ki so ranjkega spremenili k večnemu počitku.

Vam pa, nepozabljeni oče, kliče: Počivajte v miru in lahka naj vam bo ameriška zemlja!

Zalujoci ostali:
Ciril Zaverl, sin.
Marija Kalac, hčer.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecam naznanjam vsem prijateljem in znanecm žalostno vest, da je smrt vrela življenje mojemu sinu

JOHNU PELKO

v najlepši starosti 23 let. Bil je pri vojakih v Rockfordu, Ill. Umrl je 10. novembra za influenco in pljučnico.

Najsrčnejša hvala za krasne vence družini Mr. Mohor, Mrs. Murphy in Mr. V. Machek iz De Pue, Ill., ter delavcem v tovarnah Northwestern iz Chicago; lepa hvala vsojakom, njegovim prijateljem, ki so bili pogrebniški; lepa hvala tudi Mrs. Setina in 4 dekletom v belih oblačilih, ki so ga spremenili do groba.

Da je bil zelo priljubljen, to je pokazal njegov pogreb. Res je žalostno za očeta, mater in 4 sestre, ko nas je moral zapustiti. Enega sina sem imel, ali se tega sem izgubil Naj v miru počiva!

Zalujoci ostali:
John in Jera Pelko, stariši.

Mary Volk, Lora, Annie in Tiny, sestre.
Mendota, Ill., 8. dec. 1918.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecam naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm, da mi je umrla moja žena oz. mati

HELENA KERTELJ, roj. Kovač, doma iz Lokaveca pri Ajdovščini na Goriskem, stara 29 let. Umrla je za influenco in pljučnico dne 21. novembra v Cantonu, Ohio. Tukaj v Collinwoodu zapuša mene zalujocga moža zalujocga moža in 3 nedoročaste otroke v starosti 5, 4 in 2 leti.

Tem potom se zahvaljujem vsem, ki so mi stali na strani ob bolezni in smrti in so bili pri pogrebu. Posebno se zahvaljujem Mrs. Fany Berlich ter Antonu Vrtovec, Andreju Vrtovec in Ivanu Vrtovec, kateri so mi najbolj pomagali ob teh žalostnih časih.

Pokojna zapuša v starem kraju stariše, 4 sestre in enega brata. Bila je članica društva Cayen št. 57 SDPZ v Daltonu, Ohio.

Bodi ti lahka svobodna ameriška zemlja, v miru počivaj, ljuba mi žena!

Zalujoci ostali:
Albert Kertelj, soprog.

Nelka, Fany in Jožica, otroci.
Jožef in Ana Kertelj, svaki in svakinja.
Collinwood, O., 9. dec. 1918.
(12-13—12)

Počasna pošta.

“Domoljub” piše:

— Sl. poštno ravnateljstvo v Trstu bi opozorilo na slabe poštne zveze v Brdih. Ceste imamo tako lepe, pošta pa tako redka.

— Preide tudi več dni, preden dobimo pošto. Če se uradni spisi za kasnije, je kriva pošta. Pravilno bi bilo, da bi se poštnim selom zvišala nagrada. Sedanja komaj zadostuje za čevlje, ki jih poštni sel strga po dolgi in ostri cesti.

Nikdo ne dobi mirovne nagrade.

Kristjanija, Norvečija, 10. decembra. — Nobelov odbor je sklenil, da se mirovna nagrada ne da nikomur za leto 1918.

Kavkaško pogorje se lahko smatra za velik gorati otok v morju cloveške zgodovine in na tem otoku žive skupaj preživeli Robinsoni Crusoe-ji, ki so edini potomci celih ducatov uničenih držav in izginulih narodov. — zadnji pogbegli ustaši več kot sto plemen-skih skupin. Armada za armado se je razbila v teku zadnjih štiri tisoč let ob tej titanski pečini. Narod za narodom je bil pognan v divje prelope Kavkaza vsled sledečih valov preseljevanja od juga in izтока. Tolpa za tolpo vsake vrste beguncev, ustašev in pribežnikov je skušala najti v Kavkazu zavetje pred viharji, nevarnostmi in težkocami vojne. Skoro vsak narod v Evropi, v celam ali delno ter v tem ali onem času je šel preko, mimo tega velikega pogorja ali stanoval v njega bližini ter prispeval z nekaterimi svojimi člani k raznolikemu prebivalstvu ter gorskih dolin in višin.

Azijska plemena, ki so se pomikala v zapadni smeri iz centralne Azije, so pustila par svojih ljudi med pečinami tega velikanskega pogorja. Njih število se je povečalo vsled beguncev iz grških in rimskih armad Aleksandra Velikega in Pompeja. Mongoli, ki so pridili pod Timulanom skozi Dagestan, so dodali par svojih ljudi. Tudi Arabci, ki so v osmem stoletju po Kr. pregazili deželo so ustanovili v gorah vojaške kolonije, ki so se počasi pomakale med prej tam živeče prebivalstvo. Evropski Križarji, vračajoči se domov iz Svete dežele, so se ustavili v Kavkazu za odpočitek ter niso nikdar več započeli svojega potovanja proti domu. Konecno so pribežili vsi zatirani in preganjani v sosednjih deželah. — Zidje, Georgijci, Perzijci, Armenci in Tatarji. — v te razorane, skoro nedostojne gore kot v mesto pribežališe, kjer bi lahko v miru živeli ter molili k svojim bogovom.

V sedanjem času se gojčane kot razred, od Čerkesov pri Črnem morju pa do Lesgijanov pri Kaspiškem morju, lahko v splošnem opiše kot junaški, utrjeni in prostost ljubeč narod, kojega člani so potomeci povsem različnih etnoloških tipov in ki so ločeni v plemena in skupine zelo različne za nanjosti. Kljub temu pa so si vsa ta plemena presenetljivo slična v vseh dušeslovnih potezah, ki so posledica zemljepisne okolice in ki so odvisne od te okolice. Prebivalstvo Kavkaza šteje nekako 1.500.000 duš ter je naseljeno v majhnih, izoliranih kamenitih vaseh po celem robu pogorja, koje ga vrhovi se dvigajo od 3000 do 9000 čevljev proti nebu. Z ozirom na vero so skoro vsi mohamedanci, kajti Arabci so pregazili deželo ter uvedli Islam že v osmem stoletju po Kr. V bolj oddaljenih in nedostopnih delih iztočnega Kavkaza pa je ostalo še vedno par vasi, v katerih je najti malikovalce. V Dagestanu je nekako 4000 ali 5000 Židov, ki so sicer izgubili svoj jezik in svoj narodni značaj, ki pa se še vedno trdovratno drže svoje vere. Med visokimi vrhunci Tušetije v isti provinci, pa je naseljena občina kristijanov, ki trdijo, da so potomeci skupine srednjeveških Križarjev. Ob slovesnih prilikah nosijo ogrinjala o katerih pravijo, da so še iz časov Križarjev.

Jeziki in narečja, katera govorijo ta različna plemena, štejejo več kot trideset in od teh narečij jih jen ajti dva tretjini v provinci Dagestanu na iztočnem koncu pogorja, kjer je enološka raznolikost najbolj očitvena in značilna. Tako natčno opisane in jasno omejene so zemljepisne meje številnih kavkaških jezikov v Dagestanu da je mogoče v enem dnevu jahati skozi štiri natančno ločena jezikovna ozemlja. Jeziki, kateri govorijo v dvanaestih ali petnajstih naselbinah, so povsem pogosti. Pri izviri Andiskoi Koisu, v južno-zapadnem Dagestanu, se nahaja o samljena vas petdesetih ali šestdesetih hiš, ki ma svoj lastni jezik, katerega se ne govori in ne razume v nobenem drugem delu Kavkaza.

Življenje, navade in socialne organizacije naroda, ki je nastal na način kot smo ga opisali in ki je živel skozi dva tisoč let v skoro popolni osamelosti od celega ostalega sveta, so nudile seveda številno tujih in starinskih, ko se je prvič izvedelo zanje. V oddaljenih dolinah in kanjonih iztoč-

Kašelj
je vsakdanji gost skoro po vseh hišah; nihče ni neprijatelj tega nadležnega gosta; in vendar se tako rad in neopazovano pojavi in ostaja rad dalje časa pri hihi. Odklenite ga s kakim dobrim zdravilom, predno se ne ukorenini v vašem telesu. Vzemite splošno znano zdravilo zoper kašelj in to je:

Severa's
Balsam for Lungs

(Severov Balsam za pljuča), ki je že od leta 1881 uspešno odpravlja kašelj, prehlad, hripavost, bronhitis in influenco. Otroci in odrasli ga imajo radi. To zdravilo deluje hitro in uspešno in naj bi se imelo isto pri vsaki hihi, ali družini. Dobite ga pri vašem lekarnarju. 25 in 50c.

W. F. SEVER & CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

nega Kavkaza je bilo mogoče studirati stanje družbe kot je obstajalo v Angliji pred navalom Normanov ter opazovati v polni veljavi navade in postavne procedure, ki so izginile v Evropi najmanj že pred tisoč leti.

Nekateri njih vasi so tako slične pueblom Nove Mexice, tako glede položaja kot arhitekture, da bi clovek skoro prišel na misel, da so jih zgradili tesno sorodni narodi. Sličnost pa je seveda pripisovati sličnosti okolice in pogojev, ne pa sorodnosti prizadetih narodov.

Dasiravno so si te vasi Dagestana zelo slične glede položaja in načina gradbe, se plemena, ki živijo v njih, zelo razlikujejo glede barve, jezika in izvora. Nekatera teh plemen imajo sinje oči, svetle brado in belo kožo kot so jo imeli Germani po opisu Tacita. Druga plemena pa obstajajo zopet neovrgljivo iz Židov, Tartarjev, Perzijcev. Arabcev in Mongolov ali kolonistov iz dežel ob Srednji zemskem morju. Židje, Tevtoni, Kelti, Perzijci, Arabci in Mongoli ki živijo sedaj v iztočnem Kavkazu, pa niso bratje narodov, katere se nazivlje z istim imenom v Aziji in zapadni Evropi. To so njih sorodniki iz davnih, davnih časov. Dolgo osamljenje in gorska okolica sta tako izpremenila te narode v dušeslovnem oziru, da niso prav nič več podobni narodom, s katerimi so v plemenskem sorodstvu.

Duševno so ti gorjani, vsaj oni tevtovskega, anglo-saškega in kelt-skega pokolenja, veliko bolj slični nam Amerikancem kot pa svojim oddaljenim sorodnikom v Nemčiji, Angliji in Skotski. Ni je oblike ameriškega dovtpa ali humora, katerega bi se takoj ne razumelo in cenilo v številnih kavkaških vaseh in veliko anekdot ki krožijo v Združenih državah. so si neodvisno izmislili ter spravili v uspešno literarno obliko ti gorjani iz Dagestana. Pisec tega članka je čul neki večer v samotni kavkaški vasi v gorah neko humoristično povest, katero mu je manj kot eno leto nazaj povedal neki prijatelj v Hydsdon, Ohio in ki je bila brez dvoma izmišljena neodvisno od možgan, ki so se na hajali v razdalji šest tisoč milj.

Cenik Knjig

katero ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahorov nemško-angl. tolmáč vezan — 50
Domači računalnik mail — 25
Hitri računar (nemško-angl.) — 50

vezan — 50
Poljedelstvo — 50
Sadjarstva v pogovoru — 25
Slov. angl. in angl. slov. slovar — \$1.50
Veliki slov. ang. tolmáč — \$2.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Hipnotizem — 50
Dve šaligri: "Čudljiva šalitov" — 25
in "Trije šalitov" — 25
Postrežba bolnikom — 50
Trina uš in trtoraj — 50
Vojna na Balkanu 13 svet. — \$1.50

RAZGLEDNICE

Newyorški, bolniški, velikonočni in noveletni komad po duci — 50
50

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Italijanska vojna mapa — 50
Avstro-ogrski, veliki vezan — 50
Ost svet veliki — 50
Evropski vezan — 50
Vojna stranska mapa — \$3.00

Vojni atlas — 50
Vojni atlas nov — 50
Zemljevidi: Ala, Aris, Oale, — 50
Ost. št. po — 50
Zdravilni držav mail — 50
Zdravilni držav veliki — 50
Zdravilni držav povzeta mapa — 50
na drugi strani pa ost. svet — 50

Viljem sit življenja

VILJEM SE JE HOTEL USMETITI. — PIŠE SVOJ ŽIVOTOPIS. POVABIL JE DVA JURISTA, S KATERIMA JE RAZPRAVLJAL O SVOJI IZROČITVI.

London, Anglija, 10. decembra. — Prejšnji nemški cesar Viljem Hohenzollern je v veliki duševni potrtosti poskusil usmrtiti se, kakor piše Tageblatt v Lipskem.

Nek njegov uslužbenec, ki je samomor preprečil, je bil ranjen. Viljem je imel pred kratkim več posvetovanj z dvema izvedencema mednarodnega prava, s katerima je razpravljal svoje osebno stališče. Izvedenca sta ravno tako tajinstveno odšla kot sta prišla.

Viljem Hohenzollern piše svoj življenjepis in zgodovino svoje vlade.

Razložil bo svoje delovanje pred vojno in tekem vojne. Knjiga bo dolga ter bo objavljena, ali pa jo bo rabil pred sodiščem v zagovor.

Mestni Svet v Spa ima dokaze, da sta prišla v Spa dva nizozemska častnika, predno je pobegnil na Nizozemsko. Vse kaže, da je bil njegov in prestolonaslednikov sprejem samo navadna burka.

Amerongen, Nizozemsko, 10. decembra. — Danes zjutraj sta Viljem Hohenzollern in njegova žena prisostvovala cerkvenemu opraviilu v grajski kapelici. Grajski župnik je imel govor o svetopisemskem izreku, ki govori o ponižnosti.

V nedeljo so bila okna Amerongen građa zagrnjena in Viljem Hohenzollern je bil vidno potr, ker je prepračan, da ga bodo morale nizozemske oblasti izročiti in bo stavljen pred sodišče. Govoril in delal je, kot bi že čutil mednarodno pravo, da se ovija okoli njegovega vratu.

Poročevalce je videl Viljema nemirno in počasi hoditi po vrtu; njegove kretnje so bile nervozne in opiral se je na palico. Ni več nosil vojaške uniforme, temveč je imel civilno obleko: zelen lovski klubok, kratak suknjič in sive hlače.

Viljemu je nek nizozemski krojač napravil dve civilni obleki, odkar je prišel v Amerongen.

Poštena beseda onim, ki trpe na revmatizmu

Mi smo pomagali zadnjo zimo več kot 100.000

Večina delavcev, posebno onih, ki delajo na vlažnih krajih, kakor v mokrih jamah itd., itd., trpe na revmatizmu ali protinu (gicht). To je ena najhujših bolezni in ako se komu zastara, potem ga običajno položi za dalj časa v postelj. Clovek občuti to bolezen na vseh krajih svojega telesa in ako se ta bolezen le preveč udomači, potem je prizadet ves živčni sistem in celo kosti se predrugečijo. Spodaj vidite sliko, ki pokaže radi revmatizma povzročeno spremembo kosti.

V zadnjem letu so rabili na revmatizmu trpečih več raznih mazil, katere so vmazali na trpeče dele. Kupovali so mazila, obliže in kaj se vse. Clovek, ki je imel grozne bolečine v nogi, je kupil lonček mazila ter mazal in v večjih slučajih so bolečine prenehale. Bolje rečeno, močno zdravilo je zamorilo bolnikove živce le začasno. Kmalu nato je pa bolnik čutil zopet iste bolečine, ki so prešle iz noge v ramo. Zopet se je namazal s tem dobrim mazilom. Nato je prešla bolečina v nek drug kraj in tako naprej. Seveda bolnik se je zopet mazal in mazal. Vmazal si je že lepo svoto, toda bolečina je zopet kje drugje prišla.

Zdaj je ravno eno leto odkar je CROWN PHARMACY v Cleveland, O. napravila svoje trditve na znanstveni podlagi, ter dokazala, da zdravila, ki so za mazati, ne odstranijo le nadloge, temveč premestijo bolezen iz enega dela na drugega.

Dokazano je bilo, da protin ni kožna bolezen, pač pa je bolezen notranjega sistema in pri ednem vdrguenju raznih mazil in kaj se vse, je bila bolezen raznešena po celem telesu. TO SVARILO OD CROWN PHARMACY iz Cleveland, O. je spoznalo najmanj 10.000 mož in prenehali so ribati bolne dele.

Ti možje so napredovali, ker so vpoštevali dobro besedo in niso nič mazali bolečih delov. Nasprotno temu oni so pričeli rabiti lanksko znanstveno raziskanje, zdravilo proti PROTINU, REVMAITZMU, ZBADANJU in drugih boleznih, ki nastanejo radi prehlada. To novo zdravilo, ki je eno izmed največjih čudov, je splošen izdelek, ki se imenuje REMO PROTIPROTINSKO ŽLIČNO ZDRAVILLO, in to Remo zdravilo ozdravi preje označene bolezni znotraj in je poznano kot vspešno cel pri slučajih pri katerih je bil revmatizem pregnan z ribanjem iz enega kraja v drugega ali pa po vsem telesu.

Več kot 10.000 mož se more zahvaliti za zdravje temu novemu zdravilu. Več kot 10.000 jih je, ki so dobili zopet zadovoljnost in zamorejo zopet preživeti svoje družine. Zahvalna pisma so dospela od tisočev, ki so zadobili zopet zdravje po REMO PROTIPROTINSKEM ŽLIČNEM ZDRAVILU. In ni moža, ki ne bi bil preseneten pri tem zdravilu.

Ena steklenica stane \$1.00, tri steklenice pa \$2.80, šest steklenic popolno zdravljenje katero je prineslo občudovanje celo pri slučajih, pri katerih je bila bolezen zanemarljena več let, stane le \$5.00 poštnine prosto.

Prepričajte se, da je edino vspešno zdravilo za revmatizem REMO PROTIPROTINSKO ŽLIČNO ZDRAVILLO. NE TREPITE VEČ, temveč podpišite spodaj označeni kupon in pridobite zopet svoje zdravje in zadovoljnost.

CROWN PHARMACY

2812 East 79th St., E.

Cleveland, Ohio.

Prosimo pošljite mi..... steklenic..... REMO PROTIPROTINSKEGA ŽLIČNEGA ZDRAVILA, za katero prilagam \$..... in centov. Jaz upam, da bom rešen mojih bolečin na revmatizem ali protinu.

Ime.....
Naslov.....

Začetek nove dobe

23. OKTOBER 1918. PRVI DAN JUGOSLOVANSKE SVOBODE.

Manifestacije za svobodu naroda. — Zagreb v morju zastav. — Velikane manifestacije meščanstva, delavstva in dijaštva. — Ovacije Narodnemu Svetu. — Svetane prisage zvestobe in udanosti.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

Wilsonova izjava, da imajo Jugoslovani sami odločiti o svoji bodočnosti, je dala zadnji in najhujši udarec avstrijskemu cesarstvu in je z enim mahom razklenila vezi med Jugoslovani ter Dunajem in Budimpešto. 23. oktobra 1918 je prenehala njihova moč in vladanje. Vso oblast je prevzel v svoje roke zagrebški Narodni Svet, katero tudi se danes izvršuje.

Že jutraj 23. oktobra se je raznesla z bliskovito hitrostjo po vsej naši domovini vest, da je Wilson odgovoril monarhiji in da je posebno poudaril svobodo in samoodločevanje Jugoslovanov. V mestu je nastalo nepopisno veselje in navdušenje in mesto je začelo takoj dobivati svečano lice. Hleba je bila manjkrat v morju zastav, pa tudi hise v stranskih ulicah so se pričele kiliti. Staro in mlado, moški in ženske, meščani in delavci so čutili veličastnost trenutka.

Okoli polne je izdal Narodni Svet sledeče obvestilo narodu: Narodni Svet pozdravlja z največjo radostjo stališče, katero je zavzel predsednik Združenih držav Amerike, Wilson v svojem odgovoru na avstro-ogrsko noto od 4. oktobra t. l. pod datumom: Državni department, 18. oktobra 1918, ter izjavlja: Narod Srbov, Hrvatov in Slovencev je zavzel v objavi Narodnega Sveta od 20. oktobra stališče glede rešitve svojega narodnega vprašanja misel brezpopojnega narodnega samoodločevanja.

Dosledno temu smatra mednarodni mirovni kongres edini kompetentni forum za konečno rešitev svojega narodnega vprašanja. Sklenjeno je, da se podvzamemo koraki glede vzpostavitve ustavnih pravice, zlasti glede svobode časopisa in pravice sestajanja.

Narodni Svet pozivlja zagrebško prebivalstvo in ves narod, da v svojih manifestacijah vedno samo duška svojemu veselju in navdušenju in da onemogoči vsako demonstracijo, katere namen bi bil četudi le na neznatnejše uničenje tuje posesti. Vsaka škoda, napravljena po tačih izgredivih, bi ne samo škodila ugledu našega naroda v tem velikem času, temveč bi mogla uničiti koristi, katere se morejo že sedaj smatrati za koristi naše bodoče države Srbov, Hrvatov in Slovencev.

ZAGREBŠKI NARODNI SVET.

Na ulicah in trgih se je začelo medtem zbirati prebivalstvo v skupinah, dajajoč s klici duška svojemu narodnemu oduševljenju. Živahnost na ulicah je naraščala četi dan ter se je pod večer pokazala v burnih in navdušenih narodnih manifestacijah. Okoli šest ure zvečer se je začela zbirati pred vseučiliščem omladina, od koder je odšla pod hrvaški, srbski in slovenski zastavi na Hlebo, kjer se je pridružila sprevodu velika množica občinstva. Ko je došel sprevod na Jelačićev trg, je šel za desetstotosek oseb. Navdušenje je doseglo vrhunec, ko so množice odpele hrvaško, srbsko in slovensko himno. Nepopisno veselje se je polastilo vseh sre, kakor da bi se zvalila s prsi težka mora, ki je skozi štiri leta vojne tiščala ves narod. S klici: Živela jugoslovanska država! Živela Hrvatska! Živela svoboda, zjedinjenje in samostojnost Jugoslovanov! Živelo edinstvo Slovencev, Hrvatov in Srbov! Živio predsednik Wilson! Živel predsednik osvoboditelj! Z nazdravljanjem Čehom, Poljakom, Narodnemu Svetu, Korošcem, Pribečevu, Pavelcu, ob pevanju narodnih pesmi: Lepa naša domovina, Hej Slovani, Onamo — Onamo, Svamala zora, Naprej zastava Slave, sokolske himne, marsele, je krenil sprevod okoli Jelačićevega trga ter nazaj po Hlebo, pred Kačićev spomenik. V sprevodu je bilo 20.000 oseb. Potoma so iz hiš, trgovin, gostilen burno pozdravljali in ploskali manifestantom, navdušenje je vedno bolj rastle, tako da se more mirnim srecem reči, da je pri večeršnjih manifestacijah sodeloval celi Zagreb.

Ko je došel sprevod v Dolgo ulico, je zadonela iz tisočih grl pesem: Oj Slaveni. Manifestacije so bile dostojanstvene. Manifestanti so korakali v vzornem redu po štirje in štirje v vrsti in nikjer ni prišlo do kakih izgrediv. Nato se je sprevod ustavil pred saborsko zbornico, kjer je ravno tedaj zboroval Narodni Svet. Deputacija prebivalstva, en meščan, en delavec, en vseučilišnik, in dve gospe, je šla v zbornico, da pozdravi člane Narodnega Sveta, predstavnike naroda, da jim dokaže svoje priznanje in zadovoljstvo. Govoril je vseučilišnik, ki je pozdravil iz duše tisočih člane Narodnega Sveta za njihovo junaško držanje v času, ko se nam je pri studiolu ropstvo in zatiranje, in ko vsi hočemo in zahtevamo svobodo in zjedinjenje. Vsi smo složni za borbo, ali pripravljeni smo, pokoriti se volji Narodnega Sveta, s katerim živimo in pademo. Na to je spregovoril poslanec Svetozar Pribečev, povdarjajoč, kako so vsi strake, ves narod složni; vsi smo ena duša, eno srce in ena misel. Vsi hočemo popolno svobodo in zjedinjenje; pozdravljamo omladino in meščanstvo, računamo na njih podporo. Zatem je govoril dr. Ante Pavelić, ki je izjavil, da popisuje vsako besedo prijatelja Pribečeva ter je pozval prisotne, da dostojno proslave veliki dan.

Zatem je krenil sprevod pred banski dvorec, pred oni dvorec, pred katerim so padali nekoč strelji iz samokresov, kjer so se vršile demonstracije in kjer so demonstranti pobijali okna. Tu so danes odmevali urnebesni klici narodnemu banu Mihaloviću, nakar se je vrnil sprevod nazaj po Dolgi ulici na Jelačićev trg in pred gledališče.

SVEČANA PRISEGA NARODNEMU SVETU.

Na čelu sprevoda so korakali člani Narodnega Sveta, poslanec Wilder, mestni zastopnik Winterhalter in dr. Angjelinović. Na vseučiliščem trgu pred vseučiliščem je spregovoril zbranimu narodu dr. B. G. Angjelinović.

Opozoril je na Tiszino grožnjo, da nas bo zdobil. Danes mi Budimpešti, Dunaju in Berlinu dokazujemo, da smo živi in da ni sile, ki bi nas mogla zdobiti. Tresejo se temelji, pokajo okovi, sokoli se dvigajo, svoboda vzhaja....

Govornik je pozval manifestante, da svečano prisežejo Narodnemu Svetu, in na tisoče rok se je dvignilo k prisegi. Ganljiv in veličasten je bil trenutek, ko so vsi prisotni dvignili roke in izrekli prisego zvestobe in udanosti Narodnemu Svetu.

PRED GLEDALIŠČEM.

Že pred 10. uro je bil celi prostor pred in okoli gledališča popolnoma zavzet po občinstvu. Kot znak dobrih aspiracij so nad gledališčem krožili štirje sokoli. Razigrana množica je ugodno tolmačila predstavnike svobode. Sokoli se pojavljajo, svoboda je nastopila. Bili so štirje. Krstili so jih za znanilce svobode Hrvatov, Srbov, Slovencev in Čehov. Pojav sokolov je bil dobro proročanstvo, da bomo v znaku svobode proslavili današnji dan, da se bodo ščurki, žabe in vse, kar leži po blatu in v kalnem poskrolo v svoje smrdljive luknje. In v resnici je tudi bilo tako. Ali jih ni, ali pa so se vsi, kolikor jih je, poskrili v mišje luknje. Videli jih nismo.

Okol desetih je bilo že vse zbrano. Čere delavcev so dospeli pod zastavami, isto tako tudi dijaštvo. Hrvatski, srbski in slovenski prijatelji so jasno dokumentirali, kakor tudi prepričanje vseh treh narodnih himn, da je ideja edinstva Hrvatov, Srbov in Slovencev značilna; napis: Živel Wilson, osvoboditelj naroda, pa da znamo ceniti

Velik zločin je varati bolne

NE DAJTE SE VARATI

Ako se vam ponudi ponarejeno sredstvo, kupite ga tudi s ponarejenim denarjem.

Bolne ljudi je lahko varati in goljufati — nabujajo se v nesreči, poskušajo bode vse, samo da doseže nazaj zdravje — zaradi tega tako lahko postanejo žrtve ponarejenosti, ki, ker so poceni, vsebujejo slabotna zdravila in zdravila in ki niso samo pogosto brez koristi temveč tudi draga. Nikdar ne poskušajte. Najbolje ni predobro, kjer pride v poštev zdravje.

Že več let zalagamo javnost z Bolgarskim krvnim čajem in opeh tega čudovitega sredstva v obliki prave narave je povzročil, da so se pojavile cene ponarejenosti in želimo svariti naše prijatelje in javnost, da naj gledajo to varnostno znamko in podpis na vsakem zavrtku, predno ga sprejmejo.

Bolgarski krvni čaj

vsebuje najčistejša in najbolj sveža zelišča, korenine, lubje, semena, jagode in cvetje, ki so poznane zdravniški vadi in ki so tako zmešane, da dajo močno tinkturo za kri; želodec in ledice ter dajejo zdravje bolnikom za zaprtje, neprebovanje, bolni in napihnjene želodec, glavobol in druge bolezni, katere povzročajo želodčne in krvne bolezni.

Bolgarski krvni čaj se prodaja v velikih družinskih zavrtkih, ki zadostujejo za petmesečno zdravljenje, po \$1.25 za zavrtke, predplačan in zavarovan, ali pa 5 zavrtkov za \$5.25, ali pa pošljemo po C. O. D. za posebej 10 ct. Naslovite na:

H. H. VON SCHLICK, President,
Marvel Products Co.,
9 Marvel Building Pittsburgh, Pa.
Z naročilom pošljemo krasen koledar zastoj.

ti velikega moza, ki je ogrnjen s plašcem svetovnega sodnika, izrekel za nas razsodbo popolne in nezmajljive svobode. Klicanje in grozno odobravanje je sprejelo govor dr. A. Pavelića, kakor tudi govore dr. Angjelinovića, poslanca Radića, Korać, Bukšeka in drugih, ki so vsi razlagali množično važnost tega dne, pomen osvobodjenja, ureditve naše bodoče države, kjer ne bo tlačiteljev in ne tlačenihi, brezdomincev in trpinov, države, v kateri bo kot svetilnica spoštovano načelo bratstva, svobode in enakosti. Po dolgem oduševljenem klicanju in nazdravljanju svobodi, osvoboditvi, Narodnemu Svetu, našim emigrantom, Čehom, slovanski vzajemnosti, itd. je krenil sprevod manifestantov po mestu.

PRISEGA NAD GRMADO MATIJE GUBCA.

Nekoliko pred eno uro popoldan je došel sprevod na Markov trg. Nepopisno razpoloženje je doseglo sedaj vrhunec. Nad grmado narodnega mučenika Matije Gubca je narod položil svečano prisego: Kri svojo dajemo samo in izključno za svojo svobodo, niti kaplje za tuja. Kape so vzhale, ob bliskanju tisočih jeklenih med čev naše narodne vojske, ki je tega dne zasedla vse vojašnice in se polastila vsega vojaškega materiala, katerega je dala Narodnemu Svetu na razpolago, in katere svobodno orožje je prikrat zabliskalo na našem soncu, so se dvigale desnice mož, nežne roke žensk in prsti malih otrok.... Prepevanju, navdušenju in klicanju ni bilo ni konec ni kraja. Nemogoče je opisati navdušenje, s katerim se bili spremljani govori Svetozara Pribečevića, Izidorja Cankarja, Vjekoslava Spiničca, dr. Drinkovića, ki je bil od množice počaščen s kito evetja. Štefana Radića, medmurskega Hrvata dr. Novaka ter Viljema Bukšeka, ki je dal organiziranemu in neorganiziranemu delavstvu parolo, da se v interesu naroda povrne takoj naslednjega dne na delo in da nadaljuje z delom. Vsi govorniki so govorili raz balkan saborske zbornice. Po svečani prisegi se je napotilo morje meščanov zopet v Dolenje mesto pred gledališče, kjer je dr. Angjelinović pohvalil in se zahvalil meščanstvu za vzoren red tekom manifestacij in prošil manifestante, da ohranijo tudi v bodoče najstrožji red, pričakujejo zapovedi od Narodnega Sveta, ki jih bo kot naša vrhovna oblast pozvala v slučaju potrebe, da izvrše svojo prisego.

Razigrano prebivalstvo se je, potem ko je odpelo narodne himne in zvilo zastave, razšlo, popolnoma se zavedajoč in v nezmojljivi samozavesti osvobodjenih meščanov svobodne in zjedinjene države Slovencev, Hrvatov in Srbov. Množice so se razšle s klici: ŽIVELA JUGOSLOVANSKA SVOBODA!

Popoldne istega dne, potem ko je vsa oblast po vseh jugoslovanskih pokrajinah pod bivšo avstro-ogrsko monarhijo prešla v roke Narodnega Sveta, so nabijali po Zagrebu zadnji proglas zadnjega hrvatskega bana.

BANOV PROGLAS.

Veliki sedanjí dogodki so podali opravičen povod za velike narodne manifestacije. Razumim patriotske občutke, ki so izvor tem manifestacijam, in prepričan sem, da bo znala znana treznost in zrelost našega naroda tudi tokrat držati manifestacije v mejah, katere zahteva sedanjí veliki, resni in za bodočnost našega naroda odločilni čas.

Smatram pa potrebnim poudariti, da so nad vse važni narodni interesi vezani z ohranitvijo javnega mira in reda. Sigurnost osebe in imovine, naj bo vsakemu svetu in nikar mo dopustiti, da bi bile javne uredbe in njihovi organi četudi le za trenutek moteni v delovanju, katere vrše v javnem interesu.

Posebno prosim, da mislijo vsi na to, da se državnopravna vprašanja ne dajo takoj rešiti in da imajo zaupanje v one faktorje, ki so prevzeli to na sebe.

V Zagrebu, 23. oktobra 1918.

Ban Mihalović.

Koprivnik v Bohinju.

Na Gorjušah je dne 1. sepein zgorelo okoli 3.600 kron denarja, bra začelo na Mišelevem vrhu pri prečisti dva jarca. Ostalo jim je Skimuncu goroti. Ogenj se je razširilo samo toliko obleke, kar so jo imeli tudi na Želeharju. Gorelo je li na sebi. Ravno so bili pospravili tako naglo in silno, da niso mogli li seno, žito, otavo — pa vse je ničesar rešiti. Pri Želeharju je zgorelo. To je strašen udarec.

ROJAKI, NARODNAJE SE NA "GLAS NARODA" ZA NARODNI SLOVENSKE DNEVE V ZOK DELAVAR

Slovinci v New Yorku

Prihodnji teden, t. j. od 15. do 22. decembra, je določen za Ameriški Rdeči križ. Kaj vse je storil zlasti Ameriški Rdeči križ v sedanjí vojni, ni mogoče niti pojmili. Ni pomagal samo ranjenim, temveč je preživljal po celim svetu vse narode, ki so bili v potrebi. Zalagal pa jih ni samo z živcem, temveč tudi z obliko in drugimi vsakdanjimi potrebščinami. Veliko pa bodo potrebovali različni narodi tudi še dolgo po vojni in ravno Rdeči križ je poklican za to, da pomaga trpečim človeštvu.

Tudi naš slovenski narod bo rabil mnogo, kajti vojska mu je vzela vse; naši ljudje nimajo ne živca, ne obleke in zima je tu. Potreba je velikanska. Ameriški Rdeči križ bo zopet moral lajsati veliko gorje tako med drugimi narodi kot pri nas Slovincih.

Prihodnji teden je po celi Ameriki določen za nabiranje prispevkov za Rdeči križ. Sedaj moramo odpreti svoje roke tudi mi in darovati po svoji moči za nesrečne, ki bodo še po vojni tipeli na posledica svetovnega klanja.

V sredo zvečer, 18. decembra, pa priredi Rdeči križ v New Yorku na 5. Ave. javno zabavo, kamor smo povabljeni s sodelovanju tudi mi Slovinci. Rdeči križ nas je naprosil, ako bi hoteli prevzeti pri tej prireditvi en blok. To bodo storili tudi drugi narodi in tudi mi Slovinci ne smemo izostati. Na razpolago bo brezplačno godba in plesalo se bo na cesti.

Slovenke naj gledajo na to, da pridejo v narodnih nošah, tudi "Slovenka" naj prinese s seboj svoje tamburice. Peveci pa in pevke naj bodo pripravljene(-e), da zapoje nekaj pesmi. Kdaj in kje se bodo sestali, bo še pravčasno objavljeno v Glasu Naroda. Pričetek bo ob 8. uri zvečer.

Poštni urad Renče (pri Gorici) je zopet odprt od 5. avgusta dalje, in sicer za pisma, časopise in denarne pošiljave.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

L. B. Girard, Ohio. — Pisma ne moremo objaviti, ker ga nimamo več.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo za ženske lase kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila zrastejo v 6th tednih krasni, gosti in dolgi lasje kakor tudi moški krasni brki in brada in ne bodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kostbol all trganje v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurja očesa, ozeblin v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravilo brez upuha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastonj.

Krasni Koledar za leto 1919 vsakemu zastoj, pošljite 3 cente za poštarino.

JACOB WAHČIČ
6702 Bonna Ave. NE. Cleveland, O.

KOLEDARJI!

Sedaj je čas, kdor hoče imeti velik stenski koledar z 12 stranimi in sliko, katere predstavlja trgovino "Od zibel do groba". Naj se sedaj obrne do mene, ker tak koledar se potrebuje v vsaki hiši. Za malo ceno 23¢ v poštnih znamkah s poštnino vred imate celo leto zanesljiv koledar z velikimi in rdeče zaznamovanimi prazniki. Pišite na: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Kateri jih naroči 5 skupaj, dobi enega zastonj. Za slovenske dvorane, ali kjer zbirajo slovenska društva, jih pošljem brezplačno, vendar pa pričakujem 6¢ poštnine.

ANTON GRDINA,
slovenski trgovec in pogrebnik.
(3-12 2x v t)

Oženite se

Prilijte nam eno EN DOLAR in poslati vam bomo popola ZAGREBŠKI KOLENDAR s fotografijami, SEJANJE, klad in vsaki mesecni dnevnik in dnevnik. Če želite več, pošljite nam dva DOLARA in bomo vam poslali še eno ZAGREBŠKI KOLENDAR s fotografijami, SEJANJE, klad in vsaki mesecni dnevnik in dnevnik. Če želite več, pošljite nam tri DOLARA in bomo vam poslali še eno ZAGREBŠKI KOLENDAR s fotografijami, SEJANJE, klad in vsaki mesecni dnevnik in dnevnik.

REIZANEC J. OLUB
Box 22
Lan. Angl. Cal.

Telefon urada: Court 3450 Telefon na domu: Neville 1870 R.
F. A. BOGADEK
ATTORNEY AT LAW
VRHOVNI ODVETNIK NARODNE HRVATSKE ZAJEDNICE
103 Bakenell Building
Vocal Diamond in Grant Sta.
Nasproti Court House
PITTSBURGH, PA.

Obletnice

Friderik Baraga.

Pred 50 leti je umrl v Marquette v Michiganu kot škof naš rojak Friderik Baraga.

Rojen v dobrniški župniji na Dolenjskem 29. junija 1797, je bil vzrejen v Trebnjem, se učil v Ljubljani, na Dunaju in postal mašnik leta 1823. Na Dunaju se je seznanil s sv. Klemenom Marija Hofbauerjem. Kot kaplan je služil v Smartnem pri Kranju, od 1828. v Metliki, odkoder se je l. 1830. preselil kot misijonar v Ameriko.

Koliko je on tu delal za ubogo Indijance, koliko je pretrpel, stradal in prežebal, ne more povedati nihče, nekoliko pa se vidi iz njegovih pisem, ki jih je večino pisal svoji sestri Amaliji, ki jih je tudi vestno uporabil profesor dr. Leon Vovčina v Baragovem življenjepisju, ki ga je izdala Mohorjeva družba l. 1869. in ki spada med najlepše življenjepisje slovenskih mož.

V Ameriki je bil misijonar na raznih krajih, naposled škof. Na Baltimorskem cerkvenem zboru je obohel in umrl je 19. jan. 1868. Bil je tudi slovenski pisatelj: izdal je sedem slovenskih knjig. Spisal je tudi indijanski slovnico in indijanski slovar l. 1854.

Franc Malavašič

je bil rojen v Ljubljani 18. avgusta leta 1818. Osmo šolo je dovršil leta 1839.

Ker ni imel podpore, je odšel šele 1841. v Gradec, učil se prvoslovja, pa se je že leta 1843. po vrnil v Ljubljano, kjer je pomagal Bleisvici urejevati "Novice", ki so začele tedaj izhajati. Ostal jim je zvest sotrudnik do svoje smrti. Na ljubljanski kirurški šoli je postal ranočelnik in je za Metelkom prevajal vladne ukaze in zakone za vojvodino Kranjsko.

Umril je 28. jan. 1863.

Malavašič je v mladosti mnogo obetal. To spricuje njegova lepa pisma, ki jih je že kot sedmošolec pisal leta 1838. Stanku Vrazu. Boj za obstanek pa mu je oslabil dušne sile. Vendar pa je delal na vseh poljih slovenskega slavnstva, čeprav ni dosegel nikje visoke stopnje. Pesnikoval je od dijaških let dalje. Oenjeval je slovenske slovstvene izdelke, med njimi tudi Prešernove pesmi.

Leta 1849. je izdal list "Pravi Slovencev". Bil je med prvimi

slovenskimi dramatičnimi pisatelji. Leta 1848. je spisal dva igrokra za: "Nekdaj in zdaj" in "Edinost". Prevel je leta 1840. Kotzebueovo igro "Brandschatung"; po njegovi smrti je izšel njegov prevod Rumpachove tragedije — "Mlinar in njegova hči". Prevajal je tudi povesti Kr. Smida, 1840 in 42; Zshokkejevo povest "Zlat vas" leta 1848; leta 1853. je prevedel Strie Tomovo kočjo; l. 1845 je izdal povest iz domače zgodovine "Erazem in Jame".

Rojaki, podpirajte Jugoslav Information Bureau!

Če ne boste podpirali podjetja, ki je ustanovljeno, da brani slovensko zemljo, bo moralo prenehati.

FLU

Father Mollinger se je 1891 boril proti influenci. Njegov tozadnji predpis se danes splošno zahteva. To je zdraviljenje, ki se naslanja na razum inteligentnega človeka.

18 knjig originalnih receptov Father Mollingerja navaja tisoč bolnikov, ki so začetkom devetdesetih let zboleli za influenco. Svoji bolnikom je navedel vzet njegov zdravilo pri prvih znakih kašlja, prehlada in influence.

Naropal je, da naj vzamejo čajevico žlico njegovih 15 rastlin v časi vrele vode in naj jo pije, predno grede k postelji. Ako vzamete ta sloviti želiščni čaj, se ne bode potil. Odstranjuje strup in lajša mrazice.

Zdravilo Father Mollingerja proti kašlju, prehladu in influenci ter njegovi sloviti želiščni čaj je čudovita zmes in na tisoče ljudi jih rabi v Pittsburghu, kjer ima javnost, ki je poznala Father Mollingerja, ki ima zaupanje v njegove izdelke.

Zdravilo Father Mollingerja proti kašlju, prehladu in influenci se pošilja povsod po pošti za \$1.10. Njegov sloviti želiščni čaj \$1.10. Popolno zdravljenje stane \$2.20. Pošljite nam to sedaj na:

MOLLINGER MEDICINE CO.,

21 Mollinger Building

14 East Park Way (N. S.)

Pittsburgh, Pa.

Kam se boste obrnili,

kadar delate ugovore, pogodbe, zapriseženo izjavo ali razne druge dokumente, ki spadajo v notarski posel. Kdo vam bode tolmačil na sodniji, pri mirovnem sodniku ali drugod? Ako hočete pravilno izpovedati ali pričati, potrebujete človeka, ki je zmožen slovenskega in angleškega jezika. Obrnite se v tem pogledu vedno na

ANTON ZBAŠNIK,

JAVNI NOTAR IN TOLMAČ

soba 102 Bakenell Bldg., Cor. Diamond and Grant Sta.

(nasproti Court House) PITTSBURGH, PA.

Telefon urada: Court 3459. Telefon na domu: Flak 1931 J.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalije, kape itd. ali pa kadar potrebujete godbene instrumente na lok ali pihala, ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Vprašanje vas stane le tri cente, pa si bode prihranili dolarje. Imamo največjo zalogo vsakovrstnih instrumentov v novi logi. Cenike na zahtevo brezplačno.

PAJK & NAVINEK CO.,
456 Chestnut Street, Coromang

Zadnji rodbine Montberthier

Spisal Jean Rameau. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

33

(Nadaljevanje.)

Nato je vzela nov list popirja ter zapisala preko celega lista besede:

— Ne pišite mi več!
Ko je pa zagledala ta stavek na popirju, je zakričala silne bolesti kot da bi jo kdo z nožem sunil naravnost v sree. Solze so ji začele vreti iz oči in močiti črne črke.

S tresočimi rokami je vtaknila pismo v zalepko ter se odpravila proti vasi, da bi ga oddala na pošto.

Noč se je že spuščala na zemljo, med drevjem je bučal veter, cesta je bila pusta. Samo Nina je stopala po nji s pismom v roki. Večkrat ga je pritiskala na sree ter zastokala.

— Oh, moj Bog, tudi Mihaelovi prsti se ga bodo dotikali. — Neprestano je poljubovala pismo, in njeni koraki so postajali vedno počasnejši.

Zdelo se ji je, da visi na tem malem popirju njeno življenje.

— O pismice — je rekla in ga poljubovala — povej mi, da ga še vedno ljubim. — Da ga ljubim tako vroče, kot ga nisem ljubila še nikdar prej.

Njene misli so postajale vedno bolj medle.

— Povej mi, pismo, da ga nisem še nikdar tako vroče ljubila kot ga ljubim zdaj, ko se poslavljam od njega. — Prosi ga, naj me ne proklinja in naj se ne jezi na me!

Slednjice je dospela do cilja. Tam je bila pošta in nabiralnik na zidu. O grozni nabiralnik! Zdelo se ji je, kot da posega po njenem pismu, kot da ga ji hoče posili iztrgati iz rok.

Nekaj časa je nepremično stala, ko je pa zaslišala v bližini korake, se je približala nabiralniku.

— Pozdravljen Mihael! — je zamrmrala in spustila pismo v odprtino.

V notranjosti je nekaj zašumelo. Pismo je padlo na druga pisma. Zdelo se ji je kot da bi se ji zasidala v hrbet rabljeva sekira. Skozi oblake se je smejal mesec.

Deveto poglavje.

Armand Saverne je prav dobro vedel, da ga Nina ne ljubi.

Besede in poljubi ga niso premotili. Vedel je, da je Nina najmanj tisoč milj oddaljena od njega, ko jo je pritiskal na sree. Njen zamolkot glas in nezadovoljnost v njenih očeh so bila najboljša znamenja.

— Kaj je temu vzrok? — Ali je prestar? — Ali ne ugaja več ženskam? — Ali je pri njem za vedno izginil čas osvoboditve?

Stopil je pred ogledalo ter se začel ogledovati. Izbočil je prsni ter si tesneje zapel oprsnik.

— Da, staram se, staram se — je mrmral. — Hrbet se mi je nekoliko skrivil, desno rama se mi je povesilo in debel postajam. — Da, da, da.

Pod očmi je imel precej napete mošnjice. Njegov pogled ni imel več takega uspeha kot prej.

To razkritje ga je zelo užalilo. Pa ne samo to. Tudi protin je začutil v sklepih. To se ima zahvaliti izprehodom po gozdu.

Gozd je bil tekom zadnjih par mesecev precej vlažen. In z Nino sta vsih dni sedela na vlažnih tleh. Armand je proklinjal, ko je bil v takem stanju. Moral se je posluževati palice ter piti salicilovo kislino. Kolena je moral ovijati z bombažem. Da ni bil prav mladeniški ljubimec, je prav dobro vedel. Toda odstopiti ni hotel niti za korak. — Kaj bi rekel Mihael? — Armand se mora poročiti z gospodsko gospodično, pa naj velja kar hoče. — Da bi to rožo prepustil komu drugemu? — Ne, nikdar ne! — Za ves svet ne! — Hladno obnašanje mlade dekleta ga je razburjalo, namesto da bi mu dajalo pogum.

Ko so bile njegove noge nekoliko boljše, je sklenil preseliti se i. Saint-Amand v gozdni paviljon, da bi bil nekoliko bliže svoji nevesti. Naročil je tapetnika, ki mu je uredil par sob v prvem nadstropju. 15. januarja se je gospod Saverne preselil s kuharico in služabnikom. Paviljon je bil oddaljen le par sto korakov od gradu.

Vse te prilike je pa dobro izkoristil. Vsako jutro ob sedmih je prišel v grad in je odšel šele opolnoči. Jedli so skupaj, in Armand je nastopal kot pravi graščak. Zapovedoval je poslom ter naročal, kaj se mora skuhati prihodnji dan.

Bil je izvanredno ujeten in prijazen. Pripovedoval je razne smešnice in najnovejše novice. Ko je po obedu ponudil svoji nevesti roko ter jo odvedel iz obednice, je stopal kakor grenadir.

Nina je pa prav kmalo opazila, da ima gospod Saverne revmatizem. In zatem se je začela tista čudna igra, ki skoraj ni bila poštna. Kadarkoli sta se izprehajala z Nino po gozdu, je padla Nini iz rok bodisi evetka, bodisi robece ali kaj drugega. Gospod Saverne se je moral seveda kot kavalir priklanjati ter dvigati izpuščene stvari.

In ko se je sklonil, ga je silno zbadlo v hrbtu, in noge so ga stransno zbolele. — Toda kaj je hotel! — Kavalir je moral biti. Nastopati je hotel kot popoln kavalir.

Izdati se pa ni hotel. Vsako stvar, katero je pobral, ji je izročil z nasmehom.

— Hvala — je odvrnila deklica ter prišla predmest s konci prstov.

Armandu je bilo obupati. Njegove ljubeznjivosti so bile brez vsakega uspeha. Štiri meseci so že prešli, odkar je začel hoditi za Nino, toda po preteku štirih mesecev ni bil nič dalje kot prvi dan. Vse bi bil lahko storil žujo, samo njenega sree ni mogel osvojiti.

— O, Nina! Nina! — je vzklikal, — vi ne veste, kakšno žalost mi povzročate!

— Jaz? — je vprašala začudeno.

— Da, da, vi, gospodična Nina!

— Kako to?

— Ker me ne ljubite!

— Seveda vas ljubim — je odvrnila — toda njen pogled je blodil po daljavi, kot da bi hotel opaziti nekoga, katerega ne sme nikdar več videti.

Ona je živela tam v daljavi. Tukaj je bila samo Nina senca. To ni bila več razevala roža, razodeta v ljubezni, to ni bila več ona deвица, ki je hodila z Valinom po gozdu. Njeno telo je bilo brez moči in brez zavesti. Bilo je podobno telesu medijam, katerega duša se nahaja nekje daleč, v drugem svetu. Armandu se je zdelo, da se izprehaja z mesečnico.

— Kje ste zdaj? — jo je vprašal v takem slučaju.

Pri tem vprašanju je vztrepetala ter napela vse sile samo da se je vprašujočemu nasmešnila. Toda par trenutkov pozneje je bila zopet v svojem prejšnjem stanju.

Mladenč, nahajajoč se daleč v londonski megli, ji je bil brez dvoma bližji kot pa starec, katerega roke se je oklepala.

Gospod Saverne je bil včasih kar zelen same jeze. Neprestano je premišljeval o Valinu, kajti vedel je, da je Nina zaljubljena vanj. Nič ni dosegel s tem, ker ga je pogljal na cesto. Mladenč je bil še vedno gospodrav v gradu in v gozdu.

Tristotiseč frankov je žrtvoval gospod Saverne. Toda še enkrat ali dvakrat več bi rajši dal, če bi mogel pregnati izza čela male blondinke žalostne misli.

Dan poroke se je vedno bolj bližal. Gospod Saverne si je vedno boljše odzval kolena, da bi mu ne bilo treba iti z bergljami k sled. Poroki, Nina je pa pomerjala poročno obleko.

(Dalje prihodnji.)

Protest

Naš poznani potnik in trgovec z zlatino g. Matija Pogorelec je poslal predsedniku Wilsonu naslednji protest:

Hon. Woodrow Wilson,
president,
United States of America.

Spoštovani gospod:

Da ste angelj mira v blagor narodov, je znano po celem svetu. Ker potujem že 25 let po vseh Združenih državah in po vseh jugoslovanskih deželah, preko oceana, poznam želje teh Jugoslovancev ki so dali vse, svoje življenje in domaćijo za pravico. Jugoslanci so pokazali svojo lojalnost do Združenih državah s tem, da so kupili za več sto tisoč dolarjev bondov Posojila Svobode in vojno varčevalne znanke. Delali ste in delate še vedno za staro geslo: vsak naj dobi svoje. O, gospod, obrni svoj miroljubni pogled na obal Jadranskega morja, Dalmacije, Istre, na Trst, Gorico in Pulj. To je bila edina last Jugoslovancev in njihovih pradedov od generacije do generacije, in je še vedno last istega jugoslovanskega naroda. S srčnimi in hvaležnimi željami član potujočega odbora JSKJ na Ely, Minn in član mnogih jugoslovanskih organizacij

M. Pogorelec.

Zopet influenza.

Washington, D. C., 12. dec. — Danes je generalni zdravnik Blue izdal svarilo, da španska influenza nikakor še ni ponehala ter o, pozarja javnost, da se naj varuje proti nji, ker se bo najbrže zopet pojavila. Kjerkoli se pokaže, je najboljše, da se zapro šole kajti najbrže se bo posebno prišla šolskih otrok.

BREZPLAČNI ČAJ ZA POSKUŠNJO

Razposlali bomo 100.000 majhnih zavrtkov, vsakega s čajevcem. **BOLGARSKEGA KRVNEGA ČAJA** brezplačno tekom meseca decembra. Bolgarski krvni čaj vsebuje najčistejša čista, čevlje, korenine itd. in pomaga pri zaprtju, slabosti, revmatizmu, bolehnem želodcu in influenci. Poslajte nam naslov ter poskusite naš zavrtke, katerega vam pošljemo brezplačno za poskušnjo. Pišite na **MARVEL PRODUCTS CO., 9 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.**

Slovenski premogariji

Želimo, da postanete delničarji v našem premogovniku, ki se nahaja v New Geneva, Fayette County, Penna. Naš premog je poznani pittsburski premog, ki je visok od 8 do 10 čevljev. Dober strop, ni vode, ni plina. Samo dobri slovenski premogariji, ki so pri volji postati naši delničarji in ki želijo delati v svoji majni, naj se oglašijo. Pišite takoj na P. O. box 207. Uniontown, Penna.

ZASTONJ trpečim za naduho

Novo domače zdravilo, ki je vsekakor boljše, rabi brez neprimernosti ali izgube časa. Mi imamo nov način za zdravljenje naduho in bolezn, da poskusite na naš račun. Nič zato ako je imate že dolgo ali pa ako ste jo šele dobili, če je kot srečna morda ali morda, vi morate poskusiti po prosti poskušnjo našega načina. Ne odlašajte, kje živite, kaj je vaš posel in starost, ako trpite na ovdobit, naš način vam bo takoj pomagal. Mi želimo to poslati takim obupnim, katerim vdihanje, opium priprava "patentirano kadenje" ni nič pomagalo. Mi hočemo pokazati vsakemu na naše stroške, da je ta novi način določil odtrasti takoj za vselej težko dihanje, brekča nje in vse enake nadloge. Ta zdravila posušite se rabi le en dan. Pišite danes in prične se ta način takoj. Ne posilite denarja. Najbolje se, če pošljete spodaj kupon. Starite to dan.

PROSTI KUPON ZA NADUHO.
FRONTIER ASTHMA CO., Room 1197 T
Ninara and Borden St., Buffalo, N. Y.
Pošljite pristo in poskušnjo našega načina:

Ima doma vedno eno steklenico
Dr. Richterjevo
PAIN-EXPELLER
Začutje zdravilo za vnetje pri revmatizmu, bolečinah, prehladu, zmrzalnih udarcih. Jedino pravi s varstveno znamko stekla.

Previdne gospodinje
Ima doma vedno eno steklenico
Dr. Richterjevo

PAIN-EXPELLER
Začutje zdravilo za vnetje pri revmatizmu, bolečinah, prehladu, zmrzalnih udarcih. Jedino pravi s varstveno znamko stekla.

Ima doma vedno eno steklenico
Dr. Richterjevo
PAIN-EXPELLER
Začutje zdravilo za vnetje pri revmatizmu, bolečinah, prehladu, zmrzalnih udarcih. Jedino pravi s varstveno znamko stekla.

Ima doma vedno eno steklenico
Dr. Richterjevo
PAIN-EXPELLER
Začutje zdravilo za vnetje pri revmatizmu, bolečinah, prehladu, zmrzalnih udarcih. Jedino pravi s varstveno znamko stekla.

Jugoslovanska flota potopljena?

(Izvirno.) Vossische Zeitung je objavila 9. novembra vest, da so Jugoslanci, katerim je bila izročena po vrhovni naredbi bivša avstro-ogrška flota, potopili vse večje ladje, ki so bile v Pulju, da bi jih ne dobili Italijani v roke. Po poslednjih vesteh, ki so dospale: Krfa, se vest ne potrjuje.

Rojaki, naročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

NAZNANILO.

Žalostnega sree naznanjamo so rodnikom in prijateljem žalostno vest, da je po kratki toda mučni bolezni v Gospodu zaspal ljubljani soprogo oziroma oče

MARTIN MOHAR.

Star je bil 52 let ter je bil rojen v Trebnjem na Dolenjskem. Umrl je 15. novembra v Carpen Creek, Mont., kjer je tudi delal v premogovniku. Bil je član dveh društev: št. 88 J. S. K. J. ter društva sv. Barbare, Red Lodge, Mont. Pogreb, katerega se se vdeležili v velikem številu društveni tovariši pokojnika, se je vršil 17. novembra popoldne.

Pokopali so ga na pokopališču "Stari Roundup". Obrede je opravil father Thomas Hanesy.

Tempotom se zahvaljujemo vsem, ki so nam šli na roko za časa njegove bolezni. Posebna hvala Johnu Prahu in Johnu Thomasu ter vsem znanec in prijateljem, ki so se vdeležili sprejema Hvala tudi vsem iz Gibtowna, Mont., ki so bili na sprejedu.

Tebi, dragi soprogi in oči naj bo pa lahka ameriška zemlja!

Rozzi Mohar, soproga, Martin, sin.

Rozzi, Mary, Lojza, Jožefa, hčere Jerry Hribar, svaki.

NAZNANILO IN ZAHVALA.
Žalostnim sree naznanjamo so rodnikom, znanec in prijateljem po širni Ameriki, da je po desetdnevni bolezni influenci in pljučnici za vedno zaspal ljubljani oče oz. brat

MATEVŽ STRLE
dne 21. nov. ob 10. uri zvečer. Pokojni je bil doma z Vrhnike pri Ložu na Notranjskem, kjer zapuščena žena in 2 sina, tukaj pa mene žalujejo hčer, zeta in brata ter več znanec in prijateljev.

Tem potom se srčno zahvaljujem vsem, ki so nam stali na strani ob času bolezni in smrti moje očet, kakor tudi onim, ki so darovali krasne vence ter tistim, ki so se vdeležili pogreba in premili mojega nepozabnega očet na zadnji poti do hladnega groba. Priporočam ga v blag pomir.

Zaljujoči ostali:
Mary Hrovatin, roj. Strle, hčer, Lovrenc Hrovatin, moj soprogi in hčerka.

Anthony Strle, brat in dančina, 1261 E. 60. St., Cleveland, Ohio (11-12-12)

ZAHVALA.
Tem potom se najsrčneje zahvaljujem vsem darovalcem, ki so prispevali za pogrebne stroške moje pokojnega očet v skupni svoti \$43; posebno se zahvaljujem nabiralcem gg. Lacijanu, Lukšiču in Fajdigu ter gospej Fajdigi, ki me je prišla obiskat in prinesla omenjen svoto. Se enkrat lepa hvala vsem prijateljem in znanec mojega ranjkega očet, ker mnogi so mi nepoznani. Če bi me kdo hotel obiskati, bi me zelo veselilo. Jaz sem še vedno v bolnišnici s hčerko in sinom. — Mrs. F. Bartol, Saint Anthony's Hospital, Woodhaven, Long Island, N. Y.

Kje so sorodniki MIHAELA ČOVAKA? On je rodom Hrvat ob kranski meji. Mridva sva delala skupaj za Chicago, Milwaukee & St. Paul R. R. Co. v marcu t. l. On je bil ubit in zato bi želel, da njegovi sorodniki seznajo o njem podrobnosti. Oglašite se na: Peter Krejnc, 823 Pennsylvania Ave., Sheboygan, Wis.

Iščem svojega prijatelja JOŽEFA LIPEC, doma iz Knežaka pri St. Petru na Krasu. Iščem enjenega rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglosi svojemu prijatelju: Joe Delost, Box 152, Morley, Colo. (12-14-12)

POZOR, DEVARJI!
Charcoal Iron Co. of America v Newberry, Mich., potrebuje delavce za delati drva za kemikalije. Plača od kladre \$2.65. Gozd je lep, še nikdar sekan, v ravnini, blizu kamp, ki so nove. Hrana stane \$30 na mesec in prosto stanovanje. Za nadaljna pojasnila se obrnite na našega zastopnika: John Knaus, Murphy Camp, Newberry, Mich. (12-20-12)

SVARILO.
Rojake po Združenih državah svarim pred nekim Mr. Nacetom Koren, ki je v Ameriki dobil čudovito znanje. Iznasel ni sicer kaj takega, da ne bi bilo treba jesti, piti ali spati na gorkem, ampak iznasil je, da tega ni treba plačati. Tako namreč ima on neko čudovito sredstvo, da kadar se v njegovo telesce nabere raznovrstnih božjih darov do 30 dolarjev ali tako, ga kar luna vzdigne in hajd z njim v devalo deželo. Pa to ni še vse! On ima tudi obenem še pri sebi tako skrivnostno moč, da se ga tuje blago kar obesi. Moja obleka, ki sicer ni bila več brez vsake skušnje, je vendar to pot izgubila zavest in se odpeljala z njim; vredna je pač bila še med brate do \$20. Omenjeni je doma blazin Maribora na Štajerskem. Majhen je, širok in nosi rumene brke. Torej pozor pred tem tičem! Joe Cynkel, 15500 Daniel Ave., Collinwood, Cleveland, Ohio

Prosimo cenjene rojake, da bi mi kateri blagovolili naznaniti, kje se nahaja JOHANA STRNIŠA. Doma je iz Toplice na Dolenjskem. Išcem 20 zaradi njenih 4 zapuščenih otrok, ki jih je zapustila v revnem domu v Pittsburghu. Viljem je umrl; nahajata se notri še Franciska in Anton, za najmlajšega pa ne vem, kje je. Moja dolžnost kot brata pokojnega Franka Strnišasa je, da skrbim za te srote; in tako sva se potrudila s pomočjo moje svakinje Mary Ann z Moon Runa, Pa. da sva rešila iz ječništva Francisko in Antona. In tako je eno delično še imeja pri sebi, ako ni oskrbljena, bi tudi to k sebi vzela, da bi bili vsi sinjaci. Če pa slučajno sama ta oglaš bere, naj se mi oglosi na naslov: Dominik Strniša, 659 Belvidere Ave., Detroit, Mich. (12-14-12)

NAZNANILO.
Vsem članom zdruštva Nada št. 20 SDPZ v Huntingtonu, Ark., naznanjam, da se vdeležijo glavne seje v nedeljo 22. decembra, ker imamo rešiti več važnih stvari ter obenem bo volitev novega odbora za leto 1919. Kdor se ne vdeležijo te seje, bo suspendiran za bolniško podporo za mesec januar. Z bratskim pozdravom John Morse, tajnik.

IŠČEM
slovensko služkinjo za gospodinjstvo 25 do 40 let staro. Sprejemam tudi vdovo z enim ali dvema otrokoma. Plača po dogovoru. Katero veselji, naj se pismeno javi in izve vse podrobnosti. — John Pikush, 9717 McCuen St., New Duluth, Minn. (12-13-12)

IŠČE SE
dobro dogarjajo za delati francoske Claret doge. Trajno delo, plačam najvišjo ceno, imam izvrstn les. Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn. (12-12 v d)

Dr. Koler
SLOVENSKE ZDRAVNIKE
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najslavnejši zdravnik v Pittsburghu, kjer ima 25-letno prakso v zdravniški službi. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

POZOR, DEVARJI!

Charcoal Iron Co. of America v Newberry, Mich., potrebuje delavce za delati drva za kemikalije. Plača od kladre \$2.65. Gozd je lep, še nikdar sekan, v ravnini, blizu kamp, ki so nove. Hrana stane \$30 na mesec in prosto stanovanje. Za nadaljna pojasnila se obrnite na našega zastopnika: John Knaus, Murphy Camp, Newberry, Mich. (12-20-12)

SVARILO.
Rojake po Združenih državah svarim pred nekim Mr. Nacetom Koren, ki je v Ameriki dobil čudovito znanje. Iznasel ni sicer kaj takega, da ne bi bilo treba jesti, piti ali spati na gorkem, ampak iznasil je, da tega ni treba plačati. Tako namreč ima on neko čudovito sredstvo, da kadar se v njegovo telesce nabere raznovrstnih božjih darov do 30 dolarjev ali tako, ga kar luna vzdigne in hajd z njim v devalo deželo. Pa to ni še vse! On ima tudi obenem še pri sebi tako skrivnostno moč, da se ga tuje blago kar obesi. Moja obleka, ki sicer ni bila več brez vsake skušnje, je vendar to pot izgubila zavest in se odpeljala z njim; vredna je pač bila še med brate do \$20. Omenjeni je doma blazin Maribora na Štajerskem. Majhen je, širok in nosi rumene brke. Torej pozor pred tem tičem! Joe Cynkel, 15500 Daniel Ave., Collinwood, Cleveland, Ohio

Prosimo cenjene rojake, da bi mi kateri blagovolili naznaniti, kje se nahaja JOHANA STRNIŠA. Doma je iz Toplice na Dolenjskem. Išcem 20 zaradi njenih 4 zapuščenih otrok, ki jih je zapustila v revnem domu v Pittsburghu. Viljem je umrl; nahajata se notri še Franciska in Anton, za najmlajšega pa ne vem, kje je. Moja dolžnost kot brata pokojnega Franka Strnišasa je, da skrbim za te srote; in tako sva se potrudila s pomočjo moje svakinje Mary Ann z Moon Runa, Pa. da sva rešila iz ječništva Francisko in Antona. In tako je eno delično še imeja pri sebi, ako ni oskrbljena, bi tudi to k sebi vzela, da bi bili vsi sinjaci. Če pa slučajno sama ta oglaš bere, naj se mi oglosi na naslov: Dominik Strniša, 659 Belvidere Ave., Detroit, Mich. (12-14-12)

NAZNANILO.
Vsem članom zdruštva Nada št. 20 SDPZ v Huntingtonu, Ark., naznanjam, da se vdeležijo glavne seje v nedeljo 22. decembra, ker imamo rešiti več važnih stvari ter obenem bo volitev novega odbora za leto 1919. Kdor se ne vdeležijo te seje, bo suspendiran za bolniško podporo za mesec januar. Z bratskim pozdravom John Morse, tajnik.

IŠČEM
slovensko služkinjo za gospodinjstvo 25 do 40 let staro. Sprejemam tudi vdovo z enim ali dvema otrokoma. Plača po dogovoru. Katero veselji, naj se pismeno javi in izve vse podrobnosti. — John Pikush, 9717 McCuen St., New Duluth, Minn. (12-13-12)

IŠČE SE
dobro dogarjajo za delati francoske Claret doge. Trajno delo, plačam najvišjo ceno, imam izvrstn les. Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn. (12-12 v d)

Dr. Koler
SLOVENSKE ZDRAVNIKE
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najslavnejši zdravnik v Pittsburghu, kjer ima 25-letno prakso v zdravniški službi. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh svetih.

Njegova zdravila so znana po vseh svetih. Njegova zdravila so znana po vseh